

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
3-hasábos postt. sor egyzet: 20 ft.
minden következőnél 16 fillér.
Egyzetes postt. sor: 66 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. ■
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1911.

POSZTERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Péntek, október 27.

Mai számunk főbb közleményei:

- Megoldhatatlan kérdések.
- Debrecen a harmadik egyetem.
- Titkok Smettow gróf és Sulkovszky hercegnő házassága körül.
- Regula Eda a bírál előtt.
- A képviselő és a rendőrség.
- A kórházi ápolás díjak telemelése.
- Elsárgult lapok.
- Fegyelmi eljárás a korteskedő ügyvéd ellen.
- Letartóztatott ügyvéd.
- Tarkaságok.

A véres civilizáció.

Arad, október 26.

Meneküljétek, jön a civilizáció, — ezt írta egy szatirikus rajza alá valamelyik német képes lap. A rajz exotikus emberek ijedt alakjait ábrázolta, akik száguldó lábakkal menekültek a gyarmatosító, kulturát terjesztő európaiak elől.

Most Olaszország terjeszti a civilizációt Afrikában. Egyebek között — elmondja egy friss távirat, — így terjeszti:

Briccola tábornok, térparancsnok agyonlövett a városban 30 arab férfit, mert fegyvert viseltek. A kormányzósági palota előtt volt a kivégzés s odarendelték a város minden arab lakóját megrettentésül. Az arabok némán nézték végig a kivégzést.

Bizony, ez kultúra, ez civilizáció, s ami a legfőbb: ez Európa. Ezt teszi nem a durva lelkű, taplószívű orosz, nem a vad albán, hanem a fi-

nom, csiszolt érzésű olasz, amely nép a hadüzenet proklamálását is azzal indokolta, hogy a kultúra áldásait viszi Tripoliszba.

Igaz, hogy háboruban nem lehet az érzéseket hétköznapi mértékkel mérni. A végső cél, az ellenség megfélemlítése érdekében többet engednek meg, mint a minő rendes körülmények között, az emberi indulatok kezeleten belül elképzelhető. Kitchener lord, az angolok fővezére a bur háboru idején, szintén híres volt kegyetlenkedéseiről. Es emlékezetes maradt a francia kommün leverőjének az a válogatott durvasága, hogy a kommün embereit sorba állította s minden tizediket agyonlövett.

De Briccola generális dolga a többen is tulmegy. Az ember azt hinné: a háborunak az a sorja, hogy csatában öldösik egymást, szemtől-szembe a fölfegyverkezett emberek. Lám: a háboru más. Nemcsak annyi, hogy az erősebb, több hadihajóval és tanultabb tengerészekkel bíró állam egyszerűen azt mondja a gyöngébbnek és satnya flottájának: ezt az országot én elveszem tőled. Hanem az is a háboru, hogy a hódított területnek néhány tucat emberét, elrettentő színjátéknak, a város lakosságának oda csődítésével, cinikus kegyetlenséggel kivégezni, hirdetvén: ez a sorsa mindenkinek, aki nem örül, hogy az országot a büszke és művelt Itália hódítja meg.

A háboru sorsa még nincs egészen eldöntve. A mi egyszerű bema-sirozásnak tetszett, az még sok olasz pénzbe és vérbe kerül. Boszniát és Hercegovinát se lehetett egy katonabandával elfoglalni, s ugy látszik, Tripolisz anektálása se vált befejezetté azzal a görögtüzes parádés jele-nettel, amelynek kíséretében az olasz lobogót föl vonták, s erről drót nélküli táviratot küldtek az olasz királynak. A háboru legújabb fordulata ép arra mutat, hogy a drótnélküli táviró, ha őszinte akar lenni, sok olasz életnek és vérnek pusztulását fogja még hirül adni Benghaziból és más vadabb helyekről, ahol az arab elszántság a keleti apatián keresztül-tör. De akár rövidebb, vagy hosszabb idő után jut el Olaszország a céljához, akár hadi költségekben kénytelen fogyasztani a millióit, akár kár-pótlásként fizeti Törökországnak — egy bizonyos: hogy a civilizáció, az európai civilizáció, amelynek jegyében a tripoliszi hadjárat megindult, kudarcra és megalázással kerül ki a háboruból.

Az európai hatalmak, amelyek az ügyet Olaszország és Törökország szigorú magánügyének tekintették, bizonyára közömbösen fogják hirül venni Briccola tábornok „erélyes” lépését. Luigi Barzini, a győzelemittas haditudósító, bizonyára rajongó színekkel fogja festeni a jelenet nagyszerűségét és d'annunzió, az olasz

Tul a Tiszán.

Írta: Hegedűs Gyula.

Szombat éjszaka volt, éjfél után egy negyed órával s a kicsi, külső józsefvárosi kávéházban a cigány valcerek, meg indulókat huzott. Az emberek már egy kicsé akadozva beszéltek az asztal körül, amely tele volt sörs üvegekkel s vitatkozás közben épen akkor hallgattak el mindig, amikor a legnagyobbat akarták mondani. Épen ilyenkor nem jutott már az eszünkbe semmi s azért mindegyik a poharához nyult, elnéző mosolygással:

— Inkább igyunk.

Az asztal a sarokban volt s hatan ültek körülötte. Még kilenc órákor tértek be s azóta itták a rossz sört, amelyet csak azért tartott a kávé, mert a sörgyáros adott neki pénzt, hogy megvehesse ezt a kis lebujt. A vendégek nem szóltak miatta soha, mert csak szombaton meg vasárnap éjszaka jöttek, akkor is a kocsmából s ott sem kényeztettek el őket sem borral, sem sörral. Ittak; egymásután hozták az üvegeket s az egész kávéházban, mind a busz vagy huszonöt asztalon nem lehetett mást látni, mint üres üvegeket, amelyeket azért hagyott ott a pincér, hogy egyet se tagadhassanak el belőlük. A cigány is csak szombaton meg vasárnap huzta, valami kevéért, mert ágrólszakadt és ijedt-képu volt valamennyi, akik nemrég jöttek föl Pestre szerencsét próbálni. Alig hallgattott rájuk valaki; a hegedűk siralmasan nyöszörögték az ezerszer hallott operettdalokat s csak a cimbalom vált ki néha a kialódásból, a kicsi, ösz-

sze-vissza vert parasztcimbalom, amelyen a kezével fogta el a hurokat a cigány, nehogy tovább-rezegjenek.

Az asztalnál, a sarokban kiabálva beszéltek, hogy meg tudják hallani az egymás szavát a cigány lármájától.

— Nem jól tudod, Kővágó barátom — harsogott egy bang — mert öt koronából sem lehet megélni. Nem mondom, hogy nem volna jó újra sztrájkolni, de ha négy korona husz fillér helyett öt koronát adnának is, mégsem volna sokkal segítve rajtunk.

— Már pedig én azt mondam — kiáltotta vissza Kővágó — hogy elég volna öt korona. Mert ha nem...

Most nem tudta hirtelenében folytatni. A cigány elhallgatott, egyszerre elsöndesült a kávéház és Kővágó zavartan nézett körül, mert az utolsó szavakat még kiabálva mondotta ki a csöndben. Elfelejtette, mit akart és a pohárhoz nyult:

— Talán innánk egy kicsit.

Persze, hogy ittak. Némelyiknek már piros volt az arca és csillogott a szeme s a füstöt egészen a mellére szivta a fekete rövidszivarból. Zavardott tekintettel, de megelégedve nézték egymást és újra sört rendeltek. Megtöltötték a poharakat, de nem koccintottak, hanem mindjárt kihörpintették fenéig.

— Jól tudsz inni, — mondta nevetve az egyik, egy barnabaju, kis barnabajuszu, alacsony ember.

A másik, aki mellette ült, kicsit szomoruan felelte:

— Ezt is megtanultam Pesten. Azelőtt soha életemben nem ittam sört. Otthon csak bor volt, de te tudod, hogy milyen bor... A miénk.

— Pesten nem lehet bort inni. Régi dollog. Itt a pincében csinálta a kocsmáros...

Az otthonról kezdtek most beszélni, az otthonról, amelyet mindnyájan otthagytak, ki előbb, ki utóbb. A szemük csillogott és ragyogott az arcuk, amikor elbeszélheték egymásnak, hogy a végtelen rónaságban a homokban is megterem a szőlő, amely könnyű bort ad és a fahér, meg a sárga akác illatával van tele minden kis tanya. Mintha a tiszát, az áldott, csöndes vizet látták volna maguk előtt, parttalan partjával, ellágyultak és ha ebben a mámoros odaérzésben észreveszik, hogy a kávéházban vannak, Pesten, és előttük a világossárga, keserű sör, talán sirnak is, odaborulva a kerek asztalra. De most nem voltak a kávéházban, otthon voltak valamennyien, ki itt, ki ott, de mindnyájan a Tisza partján és a tekintetük úgy kapcsolódott az egymáséiba, mintha csak egy lépést kellene tenniük és ott volnának az alacsony, fehérre meszelt háznál, amely előtt a kis padon mind kint ülnek azok, akiket otthagytak Pestért, a gyárért, a kemény kenyérért.

Kinyit az ajtó: vendégek jöttek. Négy ember, már megletebbek, kicsit tántorogva, és a székekbe fogózkodva mentek végig a kávéházban s ott ültek le a sarokban, a másik asztalnál. Munkások voltak ezek is; erősek, izmosak és szelidképűek. Pálinkát ittak, a kis poharából egyszerre föl hajtották a komisz szil-

nemzeti hiuság költője, alighanem ódát ír róla. Nincs kizárva, hogy az Italfilmek mozgóképekben öröklítik világgá a nevezetes haditényt, amelyet csak avult felfogás tekinthet a nép-jogba taposónak, embertelennek. Csak durva, félművelt, olaj-barna arabok, Afrikának burjánként növe népe, a faragatlan benszülőitek mondhatták, a mikor védtelen, lefegyverezett harminc testvérük nyilvános és ünnepies kivégzéséhez meghívták őket, amikor azt végignézték.

— Igen, ez a civilizáció . . .

Megoldhatatlan kérdések

— Reménytelen béketárgyalások. —

Távirati tudósítás.

Budapest, október 26.

A képviselőház ülése.

Budapestről jelentik: Egészen technikai ülése volt ma a Háznak. Návay Lajos elnök. Az elnöki előterjesztések során bemutatott valamennyi kérvényre és följelentésre szavazást kért az obstrukció s így a holnapi napirendre nem kevesebb, mint tizenkét névszerinti szavazást tettek félre. Ezután a mai napirendből intéztek el három névszerintit, elvetvén az elnöki előterjesztésekkel szemben benyújtott ellenzéki ellenindítványokat. Az ülésnek háromnegyed kettőkor volt vége.

Béketárgyalások.

A béketárgyalás határidejét ma meghosszabbították azzal a jelszóval, hogy voltaképen nincs is határnap szabva a tárgyalás befejezésére. A kormány nem sürgeti a dolgot. Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke ugyancsak a türelmes várakozás álláspontjára helyezkedik a szakadatlan tanácskozással szemben, melyet az ellenzék vezérei egymásközt folytatnak. A hosszú betegségnek azonban rendesen halál a vége s ma már alig akad valaki, aki a béke reménységében hinni tudna. Föltűnő dolog, hogy az ellenzéki békeakció vezetői: Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf, Andrássy Gyula gróf és a Károlyiak szinte alig érintkeznek Justh Gyulával, inkább egymás közt

s a Justh párt alvezéreivel tanakodnak. Ma Andrássy Gyula gróf, Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf és Károlyi Mihály gróf folytattak hosszabb beszélgetést. Kossuth Ferenc Berzeviczynél tett közel félórás látogatást, amely után az egyik jegyzői irodában Apponyi Albert gróffal, Dész Zoltánnal és Holló Lajossal érintkezett. Tisza István gróf és Kelemen Samu ma ugyancsak bizalmas beszélgetésre vonultak vissza.

A helyzet megítélésére információkkal szolgált Kelemen Samu függetlenségi képviselő, aki tegnap is, ma is tárgyalt gróf Tisza Istvánnal, aki tájékoztatta arról, mi a kormány felfogása. Kelemen egy újságíró kérdésére ezt felelte:

— Tegnap is, ma is tanácskoztam Tiszával, de a dolog természetéből következik, hogy beszélgetéseink tartalma nem tartozik a nyilvánosság elé. Konkrét felvilágosításokkal tehát nem szolgálhatok.

— E tanácskozások után hogyan itéli meg képviselő ur a helyzetet?

— Őszintén beszélek, tehát kijelenthetem, hogy a békés megegyezés lehetőségét ma már szinte kizártnak tartom. S hozzátehetem ehhez, hogy a Kossuth párt épen olyan messze áll kívánság teljesítésétől, mint a mi pártunk. Olyan kérdések megoldhatatlanoknak bizonyulnak, melyeket a közvélemény már rég elintéztetteknek tekintett. S ezek után nincs ok, amiért akár mi, akár a Kossuth párt, abbahagyjuk a küzdelmet, amely így, követeléseink honorálása nélkül, rövidesen ugys kitorne megint.

— Ez a kérdés tehát megoldhatatlan.

— A többség azt hiszi, hogy nem az a hogy radikális házszabályrevízióval rendet csinálhat.

— Ezek után miért folynak még ma is a béketárgyalások?

— Ez az, amit én sem értek. Azt hiszem, amíg a béke utolsó reménye is el nem oszlott, nem akarják proklamálni az eredménytelenséget. Többet azonban nem mondhatok.

A bán a királynál.

Bécsből jelentik: Ma délelőtt tizenegy órakor ő felsége egy óra hosszai tartó külön kihallgatáson fogadta Tomasics dr. horvát bánt.

— Ezt megkeserülöd, gazember!

Kövágó a zsebébe nyult a bicskájáért, de a szomszéd asztalnál is fölállott mind a négy ember és a kezük már nekik is ott volt a zsebükben, göresösen, dacosan szorongatva a bicskát. Így álltak szembe egymással, egymásnak merően a szeme közé nézve s mindnyájan azt az egy hangot várták, amelyre egymásra rohannak. A kávéházban nagy lármá volt, zavaros hangok kavargtak a levegőben s a cigány egy valceren nyekergett, amelyet épen akkor fejezett be a nagybőgő iszonyu buzásával. Egy hangot vártak valamennyien, csak egy szisszenést, vagy egy mozdulatot, — csak egy fejrezdítést és mámoros, vad erővel vetik rá magukat egymásra. A cigányok, a szegény parasztcigányok épen akkor kaptak valamelyik jókedvű társaságtól egy-egy pohár sört s a primás jókedvűen kapta fel hegedőjét a cimbalomról s az éles, szilaj hang egyszerre belecsapott a mormoló lármába:

— Tul a Tiszán faragnak az ácsok...

Ujjongó ordítás hangzott el az egyik asztaltól s a cigány vihogva húzta az alföldi nótát. Paraszt volt, magyar volt s a sok keserves valcer, a nyafogó dalok után, amelyeket kielődve is csak rosszul tudott megtanulni, most végre a maga kedvére húzta. Akárcsak disznótoron lett volna, parasztosan játszottak, ahogy az apjuktól tanulták, meg a csökönyös parasztemberektől, akik csak úgy hallgatták meg őket, ha az ő kedvük szerint tanulták meg a nótát.

Kövágó hátratántorodott egy lépést és el-

ő felsége részletesen informáltatta magát a horvátországi politikai helyzetről. A bán jelentést tett a politikai fejlődés minden eshetőségéről úgy a horvát országgyűlés tanácskozására, mint feloszlására esetére, amelyet ő felsége kegyesen tudomásul vett. — A hivatalos lap ma királyi kéziratot közöl, amely szerint a király nem fogadta el a bán lemondását és bizalmát fejezte ki további működése iránt.

Debrecen

a harmadik egyetem.

(Ötszáz tagu küldöttség a kormánynál.)

Távirati tudósítás.

Budapest, október 26

Debrecen város, Hajdúvármegye s a szomszédos megyék és városok hatalmas küldöttsége ma délben érkezett különvonaton Budapestre, hogy a kormánytól a harmadik egyetemnek Debrecenben való felállítását kérje. A küldöttség a nyugati pályaudvarról gyalogszerrel indult az országházába s a fölvonulokat mindenütt kíváncsi érdeklődéssel nézte az utca népe. A deputációt Domahidy Elemér, Hajdúvármegye főispánja és Kovács József, Debrecen város polgármestere vezette s részt vettek benne Hajdu-, Bihar-, Szatmár-, Szabolcs-, Ugocsa-, Bereg-, Szilágy-, Jásznagykunszolnok- és Békés vármegyék. Debrecen, Szatmár és Nyíregyháza városok küldöttei.

A küldöttség az országházába érve, a kupolacsarnokban helyezkedett el: itt csatlakoztak hozzá az említett megyék és városok országgyűlési képviselői. Egy óra előtt jelent meg a kupolacsarnokban Zichy János gróf kultuszminiszter, akit hosszas, lelkes eljenzéssel fogadtak.

Kovács József, Debrecen város polgármestere köszöntötte a minisztert s előterjesztette a küldöttség arra irányuló kérését, hogy a harmadik egyetem Debrecenben állíttassék föl. Elősorolta azokat az okokat, melyek Debrecen mellett szólnak. Rámutatott Debrecen áldozatkészségére, mely a fölállításnak csaknem egész költségét előteremti. Kérte a minisztert, hogy a kormány döntése Debrecen mellett szóljon.

Zichy János gróf kultuszminiszter azt felelte, hogy Debrecen város áldozatkészsége

vóriumot s az egyik nagy hangon parancsolta meg a pincérnek:

— Még egyszer mind a négyet.

A pincér nevetett rajtuk s mig odavolt, átnéztek a szomszéd asztalhoz. Az egyik a sörs üvegeket bámulta és próbálta megszámolni, hány van, de összezavarodott és újra kezdte. Megint nem sikerült, mert az üvegek úgy álltak, hogy kettőről nem tudta, számolta-e, vagy sem s a harmadik próbánál meg elfelejtette, hogyan akarta megjegyezni előbb a kettőt. Kövágó, meg a szomszédjai még mindig az otthonról beszéltek, még mindig nem láttak semmit és senkit, csak egymást, akiknek itt kell szomorkodniok a nagy idegen városban; — amikor az egyik véletlenül odatekintett és meglökte Kövágót:

— Nézd, az számolja az üvegeket!

Kövágó épen hallgatott és a gondolatai otthon jártak, amikor még kaszálni járt az apja rétjére s ez a megzavarás egyszerre feldühösítette. Most már itt volt, most már fölbradt és mérgesen, haragosan kiáltotta át a másik asztalhoz:

— Talán sok az magának, mi?

Az ember csökönyösen számolgatta az üvegeket s az első pillanatban nem vette észre, hogy neki szól a kérdés, de azután iadulatosan föl pattant és odakiáltotta:

— Sok, ha akarja...

A hang olyan kihívó, olyan vakmerő volt, hogy Kövágó fölállt. A többiek némán, de haragos tekintetekkel keltek föl utána s az egyik, egy hegyesre kipódort bajuszu fiatal legény át is szólt, elfojtott hangon:

sápadt. A többek önkéntelenül eleresztették az ujjuk közül a bicskát s a primás felé néztek, aki topogva, táncolgatva, hajlongálva húzta, mintha nemcsak a kezével, hanem a fejével, a két lábával, az egész testével játszott volna. Kövágó kivette a kezét a zsebéből és csöndesen, szomorúan mondta:

— Hát mért akartok ti bennünket bántani?

Azok szeliden álltak már ott, a székekbe fogózkodva s az egyik, akinek már öszes szála is fehérlettek hegyesre kipódort bajuszában, szeliden, csudálkozva felelte:

— Mi nem akartunk beanneteket bántani...

A nóta egyre hangosabban, egyre gyorsabban, egyre pattogóbban áradt szét a kávéházban s az emberek ott álltak egymással szemben, a nyakuk közé húzott fejjel és zavarodottan bámultak le a földre. Kövágó leültetés átintett amazoknak:

— Talán átülnétek hozzánk.

Senki sem lepődött meg ezen s mintha a legtermészetesebb lett volna, rögtön összetették a két asztalt.

— Ti is az Alföldről jöttetek? — kérdezte Kövágó az egyiket.

— Onnan.

Elrendezkedtek a kettős asztal mellett s a fehérbajuszu végigmért az üvegeket.

— Sört isztok?

— Azt.

— Inkább pálinkát igyunk — mondta. — Mi is sört ittunk, amikor idejöttünk. De már régebben vagyunk itt és a pálinka jobb. Erősebb.

Aztán pálinkát ittak, sokáig.

kezdettől fogva ráterelte a kormány különös figyelmét erre a városra. (Zajos éljenzés.) Sokáig tanulmányozták a kérdést, mert rendkívül fontos nemzeti szempontokat kellett tekintetbe venni. Ma már abban a kellemes helyzetben van, hogy kijelentheti, hogy a létesítendő vidéki egyetemek sorában Debrecen az első között lesz. (Zajos éljenzés és taps.) Rövid idő múlva be fogja nyújtani azt a törvényjavaslatot, mely a fölállítás részleteit és sorrendjét megszabja. Azt kívánja, hogy az a nagy erkölcsi és anyagi töké, melyet a város közönsége az új egyetemre áldoz, hozzá meg a kamatait a kultúra fejlődésében.

A küldöttség miniszter szavait nagy lelkesedéssel fogadta s a miniszter távozta után lelkesen megéljenezte a küldöttséghez csatlakozott Tisza István grófot.

Ezután Héderváry Károly gróf miniszterelnök jelent meg a küldöttség előtt, akit ugyancsak Kovács József polgármester üdvözölt. Héderváry Károly gróf kijelentette, hogy a kormány a legközelebbi időben több egyetemet szándékozik fölállítani s ezek között Debrecen a legelső sorában lesz. Az a lelkes áldozatkészség, melyet Debrecen tanúsított, mindenképpen kiváló tényező egy kultúrában gazdag és kultúrára szomjas nagy városnak, s azt kívánja, hogy ez az áldozatkészség teremben gyümölcsöket később is, lelkes, hazafias, tudásban kiváló ifju nemzedék nevelésével.

A miniszterelnök szavai is lelkesedésre ragadták a küldöttséget, mely percekig tapsolta és éljenezte Héderváry grófot. A tisztelegés után Balthazar Dezső püspök a miniszterelnök elé lépett s megkérdezte:

— Kegyelmes uram, a harmadik egyetemet kapja-e Debrecen?

A miniszterelnök ezt felelte:

— Máris többet mondtam, mint akartam.

A küldöttség egyik tagja, Csiba Elek malomtulajdonos, aki Tisza István mellett állt, odafordult a grófnak:

— Ez nem elég! Nekünk pozitív ígéret kell!

— Hiszen rendben van! — felelte Tisza — Debrecen megkapja a harmadik egyetemet. En mondom!

Csiba azonban nem ismerte Tiszát s tovább kételkedett.

A küldöttségben képviselve volt a Debreceni Hitelbank is, amely százezer koronát ajánlott fel az egyetem menzájának céljaira. A bőkezű pénzintézetet Domahidy Elemér főispán, Kenéz Gyula dr. udvari tanácsos, Balthazar Dezső püspök és Molnár Antal vezérigazgató képviselték. Hogy mennyire biztos a debreceni egyetem, kitünt abból is, hogy Zichy miniszter melegen gratulált hozzá Kovács polgármesternek.

A küldöttség a tisztelegés után eltávozott a Házból s még ma visszautazott Debrecenbe.

Egy esti lap beavatott torrából értesül, hogy a negyedik egyetemet Pozsony városa fogja megkapni. A debreceni és pozsonyi egyetemet egyidőben állítja föl a kormány.

SPORT.

+ SzAK—ATE. Ez évben máscsator jelenik meg a Szegedi Athletikai Klub focibólcsapata az aradi közönség előtt. Október elején járt először Aradon, amikor az AAK focibólcsapatával mérkőzött. Ez a küzdelem mindvégig érdekes és izgalmas volt, mert egyenlő erejű ellenfelek állottak egymással szemben és mindkét fél tudta, hogy ettől a küzdelemtől függ a bajnokság sorsa. A mérkőzés tudvalegőleg az AAK-nak, Arad e kitűnő csapatának a győzelmével végződött, amely fair és szép játék után 3:2 aránnyal megverte a SzAK-ot.

Érdekes, hogy a SzAK, amely a közelmúltban mint legyőzött hagyta el Aradot, most azért jó vissza veresége színhelyére, hogy ezt a csorbát kiköszörölje. Ezuttal az Aradi Torna Egylet csapatával fog mérkőzni, amely legutóbbi szép győzelmével megmutatta, hogy mindenképp méltó ellenfele lesz ennek az elsőrendű csapatnak. A közeljövőben eszerint ismét érdekes fociból mérkőzésben lesz része az aradi közönségnek, mert mindenképpen kimagasló sportesemény, amikor a két focibólcsapat egymással szembe kerül.

+ Országos atletikai viadal Aradon. Az Aradi Testgyakorlók Köre november hó 5-én (vasárnap) d. u. 3 órakor rendezti országos atletikai viadalát az AAK. Török Gábor utcai sporttelepén. Itt lesznek az ország kiválóságai, a fővárosi egyesületek közül eddig négy egyesület jelentette be indulását, azonkívül a vidéki egyesületek is tömegesen fognak részt venni. A rendezőség mindent elkövet, hogy a verseny nivóját emelje. A verseny védnökeiül Aradváros előkelőségeit kéri föl. A versenyen eldöntésre kerül: 60 yardos síkfutás (ifjusági), 100 yardos síkfutás, 120 yardos gátfutás, 1/4 angol síkfutás, 1 angol síkfutás, 2 angol síkfutás, gerelyvetés, szabadstílus (händicap), távugrás (händicap), súlyemelés, kitaró.

TITKOK

Schmettow gróf és Sulkovszky hercegnő házassága körül.

(Bizonyítékok — gyanus körülményekre.)

(Saját tudósítónktól)

Berlin, október 26.

Érdekes becsületsértési pert tárgyalt ma a berlini esküdtbíróóság. A per hőse, a főmagánvádió és sértett: a legalább névről nálunk is igen jól ismert Schmettow Bernát gróf, Sulkovszky Ida hercegnő férje. Schmettow gróf Schwenk berlini ügyvédet perelte be, mert az ügyvéd egy per keretében csalónak nevezte a gróft.

Schwenk egy váltóperet folytatott Schmettow gróf ellen s a tárgyaláson a grófnak azt vágta a szemébe, hogy közönséges szédelő és csaló. A mai tárgyaláson Schmettow gróf nem jelent meg személyesen. A vádlott az általános kérdések során bevallotta, hogy a sértett gróffal szemben az inkriminált kifejezést használta azonban kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a gróf tényleg törvénybe ütköző dolgokat követett el. Schwenk ügyvédje Alsberg dr. állt fel ezután s részletesen ismertette Schmettow gróf előéletét.

A gróf — mondotta az ügyvéd — előbb egy Wachtmeister grófnő férje volt. Ezt a házasságot már régebben felbontotta a férj hibájából a német bíróság. Ezután a gróf a már nem fiatal Sulkovszky hercegnő kezéért versenyzett, kinek több milliós öröksége van. A hercegnőt azonban Magyarországon elmegegyeség miatt gondnokság alá helyezték, s ezért a gróf a gyámhatóság beleegyezését is kikérte a házassághoz. Alsberg dr. elmondotta, hogy az árvaszék ezt az engedelmet azért tagadta meg, mert a gróf személye és vagyoni viszonyai nem nyújtottak elég garanciát.

Schmettow gróf, folytatta Alsberg dr. védő, a hercegnővel való ismeretségét nem egész kifogástalan pénzügyi műveletekhez használta fel. Így többek között általános meghatalmazást csalt ki a hercegnőtől, ennek alapján a hercegnő nevét váltókra írta s a váltókat leszámítottatta. A váltókért kapott pénzen autókat és briliánsokat vett. Ezután a gróf Koburgban naturalizáltatni akarta a hercegnőt, hogy így kijátsza a magyar hatóságokat. Szeptember 11-én egy Schmettow gróf Pomerzigben házasságot kötött Sulkovszky hercegnővel. Ennek a házasságkötésnek iratait is kérte beszerezni az ügyvéd annak bizonyítására, hogy ezt a

házasságot nagyon gyanus körülmények között kötötték.

Alsberg dr. védő végül kérte a felhozott vádakra nézve a bizonyítási eljárás elrendelését. A bíróság ezt elrendelte s most nagy érdeklődéssel néznek Berlinben a tárgyalás elé, melyen a vádlott bizonyítékait fogja bemutatni.

VÁROS ÉS MEGYE.

A kórházi ápolási díjak felemelése.

— Az alispán javaslata a hétfői megyegyűlésen. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 23.

Az új megyei közkórház ügyének Aradmegye legközelebbi törvényhatósági közgyűlése fogja megadni a megoldás felé vezető első lépést. Amint az Aradi Közlöny már néhány hét előtt megírta, Zimmermann Károly dr. a közkórház igazgató főorvosa memorandumot adott be Schill József megyei főjegyzőnél a kórházépítést sürgetve. A memorandumban részletesen föltárta, hogy a mostani kórházépületben mekkora nehézségekkel kell megküzdeni, hogy orvosi feladatukat híven teljesíthessék.

A memorandum ezenkívül nagy vonásokban képet adott arról is, hogy milyen legyen a tökéletes és ideálisan modern aradi közkórház. Részletesen foglalkozott a kórház építés pénzügyi részével is az igazgató főorvos beadványa, amennyiben az előreláthatóan szükséges és tényleg rendelkezésre álló anyagi erőket tüzetesen összeállította. A memorandumban foglaltak lényegét tárta a Dálnoky Nagy Lajos alispán vezetésével megjelent küldöttség október 18-án Tisza István gróf elé és megszerezte a kórházépítés ügyéhez Arad képviselőjének legmesszebbmenő támogatását.

Ezek után elérkezett az ideje annak, hogy Aradmegye törvényhatósága hivatalosan is megtegyje a lépéseket az új kórház ügyének előbbrevitelére. A hétfői közgyűlés elé már határozott javaslattal lép az alispán. A javaslat szerint a közgyűlés a belügyminiszterhez olyan értelmű felterjesztést intéz, hogy az aradi kórház napi ápolási díját emelje fel 2 korona 15 fillérre. Az ápolási díj ma 1 korona 86 fillér és az a különbözet, amely a fölemelés után előáll elegendő arra, hogy az új, hatszáz ágyra tervezett megyei közkórház jövedelméből az építési költségek amortizálhatók legyenek.

Az ápolási díjak fölemelése után tehát azt fogja kérni Aradmegye törvényhatósága, hogy az építésre a belügyminiszter az országos betegápolási alaptól előlegezzen megfelelő költséget, amelyet a fölemelt ápolási díjakból fizetnének vissza.

Felemelik a megyei utadót. A megyei közutak egyrésze — amint ezt hivatalosan beismerik — meglehetősen rossz állapotban van és részint már most, részint a legközelebbi esztendőben alapos javításra szorul. Aradmegye törvényhatósági bizottsága még 1910-ben el is határozta, hogy a rossz törvényhatósági közutakat részletesen megállapított utépítési program sorrendjében kiépíti. Valamennyi leromlott közut kiépítése 10 év alatt történt volna meg. A közgyűlés határozatát azonban a belügyminiszter nem hagyta jóvá és pedig azért, mert Aradmegye állami segínyt kért az utépítéshez, az állam pedig nem vállalhatta magára a megyei utalaprak az eddigi mértéken felül való dotálását. Az utak tehát rosszak maradtak továbbra is. Az október 30-án tartandó közgyűlés elé azonban újabb utépítési javaslatot terjeszt Aradmegye alispánja. A megyei közutakat a múlt évi határozat szerint tíz esz-

tendő alatt fogják a szükséghez képest kiépíteni, még pedig állami segély nélkül, a megyei utaláp önerejéből. A tíz évre szóló utépítési program költségeit az utaláp a minimális utadó fölemelése útján teremti elő a közgyűlés elé terjesztett javaslat értelmében. A minimális utadó Aradmegyében idáig 2 kor. 70 fillér volt. Ezt az adót 3 koronára kellene felemelni, hogy az utak kiépítéséhez szükséges összeget előteremtsek. Miután az utak kiépítése halaszthatatlanul szükséges és más módon végre nem hajtható, az alispán kénytelen az utadó illetően felemelését javasolni a közgyűlésnek.

Aradmegye közgyűlése. Aradmegye törvényhatósági bizottsága hétfőn tartja őszi közgyűlését, amelyen a rendes tárgysorozat szerint 258. ügyet tárgyalnak. Ma azonban még egy póttárgysorozat is készült a közgyűlésre újabb 150 letárgyalandó ügyel. Miután azonban politikai vitára alkalmat adó ügyet nem tárgyal a közgyűlés, valószínű, hogy hétfőn befejezik a négyszáznál több vármegyei ügy tárgyalását.

Regula Ede a birái előtt.

— Terhelő vallomások a gyilkos ellen. —
A tárgyalás harmadik napja. —

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Miskolc, október 26.

Kissé megesáppant érdeklődés mellett folytatták ma a további tanukihallgatásokat. Geöcze Bertalan táblabíró, a törvényszék elnöke 9 óra után nyitotta meg a tárgyalást és behívatta Kovács Antalt, akit Regula a gyilkossággal párosult rablás értelmi szerzőjének mond.

Az ártatlan „büntárs.”

Kovács elmondja, hogy a gyilkosság előtti napon fölkereste őt a műhelyben Regula és elkérte a pálcáját, amit át is adott neki. Regula azután eltávozott és délben 12 órakor visszahozta a pálcát. Azóta nem találkozott vele, csak most a törvényszék előtt.

Elnök: Regula azt állítja, hogy maga biztatta fel őt arra, hogy rabolják ki Czeizlerékat.

Tanu: Nem biztattam fel. Erről nem tudok semmit.

— Maga baráti viszonyban volt Regulával?
— Eleinte igen.

— Regula azt állítja, hogy a gyilkosság előtti pénteken vagy szombaton maga elmondta neki, hogy Czeizleréktől pénzt kellene szerezni és maga adta meg az eszmét a rablásra.

— Ezt én soha sem tettem. Nekem erre nincs is szükségem, mert van a takarékbán 310 koronám, ami anyai örökségem. Regulával régen nem beszéltem, azon a héten sem, amikor a gyilkosság történt.

Regulát szembesítik Kovácssal. Regula kijelenti, hogy amit Kovács mondott, valótianság. A vádlott és a tanu szemben állanak egymással és szenvedélyes hangon vitatkoznak.

Elnök (Regulához): Csodálatos, hogy mindent Kovács Antal követett el és mégis minden jel, ami csak fölfedezhető volt, maga ellen szól.

Regula: Nem tehetek róla, hogy olyan pártfogás alá vette Kovácsot a mestere, mert valamelyik komájának a rokona.

Kovács tanu: Tanu van rá, hogy otthon voltam egész éjszaka.

Regula: Te éppen úgy voltál odahaza egész éjszaka, mint én Miskolcon.

Elnök: Látja, Regula, ez az ember szemébe mondja, hogy soha sem beszélt magával a rablásról.

Regula: Nem kényszeríthetem, nagyságos ur, hogy vallomást tegyen. Felmutatják ezután

Kovácsnak Regula baltáját, amelylyel a gyilkosságot elkövették.

Ismeri ezt, kérdi az elnök.

— Tanu: Nem ismerem, sohasem láttam. Mauerer szavazóbíró (tanuhoz.) Mindig puba ingben szokott járni?

Tanu: Ünnepeken és majálisokkor felveszem a vasárnapi ingemet és ahhoz van egy kemény gallérom.

Tanu: Hányas számú gallért szokott viselni?

— 36 ost vagy 37 est.

Elnök: Hol van az a gallér, amit az utóbbi időben hordani szokott? (Felmutatják neki a bünjelként lefoglalt 36. számú gallért.)

Tanu: Ilyen magas gallért nem is hordhatok.

Szendy bíró kérdi a tanutól, hogy nem tudja-e, miért járt oly sokat Regula Czeizlerékhoz?

Tanu: Jóba volt velük és gyakran ki is szolgált a koresmában.

Felmutatják a bünjelek közül Kovács Antal lefoglalt ruháit. Regula rámutat az egyik kabátra és azt mondja, hogy a másik tettestárs, Zöldi, ebben a kabátban követte el a gyilkosságot. Ő, Regula, három vérfoltot látott ezen a kabáton, de abból odahaza Kovácsékánál kivágták és befoltozták a vérfoltos részeket.

Elnök: Mutassa meg azt a helyet, ahol a folt van.

Regula rövid vizsgálódás után megmutatja, de amikor a törvényszék meg akar győződni a foltok létezéséről, kiderül, hogy azon a helyen, sőt az egész kabáton foltozásnak semmi nyoma nincs.

Kovács Antal megesketésére nézve Lengyel Zoltán védő indítványozza, hogy függeszszék fel a megesketést a tárgyalás végéig.

Ez sem cimborá.

Rufkó Mihály kihallgatása következik. Én Kovácssal egy szobában aludtam, mondja a tanu, de az nem igaz, hogy kimentünk volna a szobából a kérdéses éjszakán.

Elnök (Regulához): Regula, mondja a szemébe Rufkónak, hogy mit esinált ő.

Vádlott (hüvesen a tanuhoz): Igen, te voltál az, a kivel én őrt állottam, mialatt Zöldi és Kovács benn gyilkoltak.

Rufkó: Ez nem igaz.

Lengyel Zoltán dr. védő: Könnyen ki lehet jönni a házból maguknál?

Tanu: Igen könnyen.

Elnök: Elrendelem Rufkó és Kovács tanuk szembesítését a vádlottal.

Regula izgatottan, szinte kiabálva mondja a tanuhoz: Ti most tagadtok, pedig tönkre tettetek engem. Összesztimoltatok ellenem.

A bíróság elrendeli, hogy Rufkó megesketését is egyelőre felfüggeszti.

Te gyilkos! Te gazember!

Czeizler Ignácét, a sértett fél képviselője által bejelentett tanut hallgatják ki azután, aki szópós gyermekével karján lépett a tárgyalóterembe.

Elnök (Közzei Armand ügyvédhez, a sértett fél jogi képviselőjéhez): Mondja meg a sértett fél képviselője, mire nézve akarja a tanut kihallgatni.

Közzei dr.: Arra nézve, hogy Regula, amikor a gyilkosság után letartóztatták, azt mondotta a tanuhoz: Szegény Giza arca nagyon el van torzulva.

Lengyel Zoltán védő: Én nem félek a bizonyítékoktól, mert én magam is az igazságot szeretem, de tiltakozom ez ellen, hogy a perrendi formák ellen olyan sok szabálytalanság

követtség el, mint most is, amikor a tanu a sértett fél képviselőjétől kap utmutatást nyilvánosan.

Közzei ügyvéd: Reflektálni szeretnék a védő ur szavaira.

Elnök: Megtiltom önnek, ügyvéd ur, hogy beszéljen. Ön tulságosan igénybevette eddig is a türelmünket. (A tanuhoz.) Mondja el, hogy mit tud az ügyről.

Tanu: Én a megölt Czeizler öcsöcsének, Czeizler Ignácnak vagyok a felesége.

Elnök: A törvény értelmében kérdezem, hogy nincs e rossz viszonyban a vádlottal?

Czeizlerné: Már hogyan haragudnék rá, hiszen ez egy gyilkos! Én az ügyben csak annyit tudok, hogy Gagybátorban odajött hozzám Regula és azt mondotta, hogy Balogh Sándortól hallotta, hogy Czeizler Giza arca a halálos fejszecsapásoktól nagyon el van torzulva. Uraim — folytatja a tanu — higyjék el, hogy ő a gyilkos.

Felemelt kézzel a vádlott felé rohan és azt kiáltja: Te gyilkos! Te gazember!

Elnök: Halgasson el azonnal, Czeizlerné. Mérsékelje magát.

Lengyel Zoltán védő: Tekintve, hogy a törvény kizárja az eskü alól azt, aki rossz viszonyban van a vádlottal, kérem a tanu megesketésének mellőzését, mert a tanu maga kijelentette, hogy haragszik a vádlottra.

Az ügyész ezzel szemben indítványozza a megesketést, amit a bíróság el is rendel.

A többi tanu.

A következő tanu Leskó Anna kilenc éves leányka, aki csak annyit tud a dologról, hogy a gyilkosságot követő reggelen őt látta Kovács Antalt a gyilkosság helyén.

Pencser János kilenc éves fiu, Farkas József nevét fia, elmondja, hogy a gyilkosság éjjelen Rufkóval együtt aludt és föltétlenül fölébredt volna, ha Rufkó kimegy a szobából.

Farkas József elmondja, hogy ő férjével a felső szobában aludt, míg Kovács Antal a gyerekekkel az alsó szobában aludt. Az ajtó éjjel-nappal nyitva volt ugyan, de lehetetlen, hogy Kovács kiment volna. Azon az éjjelen, amikor a gyilkosság történt, rendes szokása szerint negyedháromkor kelt föl, hogy a sertéseket megesse. Nagyon jól emlékszik, hogy Kovács ágyában befelé fordulva mélyen aludt s mélyen aludt Rufkó is.

A tanut szembesítik Regulával, aki azt mondja, hogy két órakor már megtörtént a gyilkosság és negyedháromkor Kovács már ismét az ágyában lehetett.

A tanu elmondja még, hogy Kovács ruháját ő foltozta, de a kabáton semmi folt nincs. Kovács ritkán viselt gallért, akkor is csak alacsonyat. Kovácsot jóra való, derék embernek ismeri, csak az a baja, hogy gyáva s nem tud magáért szólni. Három év óta lakik náluk és a tanu teljesen kizártan tartja, hogy Kovács képes lett volna csak egy hasonló dolognak is elkövetésére. Észrevette volna rajta s a ruháján is meglátta volna a vérfoltokat, mert azokát ő is mossza. Regula megmarad annál, hogy Kovács volt a tettes.

A tanu: Három embert meggyilkolt s még kevesli az áldozatait?

A tanu elmondja még, hogy a gyilkosságot megelőző délután ruhát mosott a Boldván s a csárda előtt látta a Czeizler-házaspárt. Czeizler Gizát és Regulát. Később Regula odajött hozzá s azt mondotta neki, hogy este Miskolcra utazik, onnan pedig Gagybátorba megy. A tanut megesketik.

Farkas József tanu eladja, hogy Regula két héttel a gyilkosság előtt összeveszett Kovácsal s azóta nem is találkoztak. A gyilkosság éjjelen együtt feküdtek le s együtt is keltek föl. Amikor a gyilkosságot fölfedezték, Kovács is odasietett és segített az orvosnak. A tanu elmondja még, hogy a mikor Regulát a községháza őrizték, egy levelet kapott tőle, amelyben azt írja, hogy bocsnatot kér a tettéért, mert úgy sem találkoznak többé az életben. Szerencsétlen helyzetben van, Isten nagy csapást mért rá, mert elvette

tartózkodik állandóan s önfeláldozóan ápolja. Camilla felépül betegségéből s atkos szenvedélye elüzi az író mellől s a festő karjaiba rohan. A osodás dráma premiérje pénteken lesz az Apollóban. Az első előadás fél hat órákor kezdődik. 177

* **Atkos szenvedély.** (Asta Nielsennel a főszerepben) A kinematográfia legújabb szenzációját a *Brennende Triebe* című drámát mutatja be pénteken az *Uránia* színház. Külön leírás fogja a nagyszabású drámát a közönségnek magyarázni. Asta Nielsen Camille Cevier tárcosnó szerepében legszebb alakításával fogja gyönyörködtetni a publikumot. Izgalmas jelenetek egész sora bilincseli le a néző figyelmét. Jean és Camille megismerkedése és kezdődő szerelme poétikus jelenet, melyet bravurosán játszanak meg a szereplők. Camille és Jeanné között lejátszódó féltékenységi jelenetekben drámai hatásúvá csúszosodik a helyzet, majd jön a tragikus esemény, mikor a megcsalt férj megüti feleségét és Camille halálos beteg lesz. Aztán kibékítő akkordként Jean és Camille boldog megértése fejezi be a szenzációs hatású drámát. A közönség ritka élvezetet fog találni ebben a remek darabban. Az atkos szenvedélyt négy rapon át tartja műsorán az *Uránia*. 175

* **A színházlátogató közönség figyelmébe.** A „Fehér Kereszt” kávéházban fővárosi módra színház után *Buffet-színházi vacsora*. Naponta elsőrangú cigányzene.

Magyar orvosok uj szere a tüdővész ellen.

— Beszámoló a párisi orvoskongresszuson. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 26.

Szenzációs hírt bocsát világgá a Magyar Távirati Iroda. A tüdővész gyógyszerét feltalálták, még pedig két magyar orvos találta fell. Az orvosok, *Szendeffy Aladár dr.* és *Augustin dr.* teljes eszében kísérleteztek mindaddig, míg most, hogy gyógyszerük kitűnő hatásáról már meggyőződtek, a lyoni orvoskongresszus elé tárta az ő nevükben egy francia orvos az új gyógymódot.

A híradás a következő: *Lyonból* jelentik: Az itt ülésű orvoskongresszuson *Bernheim dr.* párisi orvos jelentést tett a tuberkulózis szérum terápiájáról a *Szendeffy* és *Augustin* budapesti tanárok által felfedezett új rádiumsó, a dioradin segítségével. *Bernheim dr.* kijelentette, hogy 175 beteget kezelt ezzel a szérummal; 165 esetben gyógyulás, illetve lényeges javulás állott be.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa beszélgetést folytatott *Szendeffy dr.* al. ki a következőket mondotta a gyógyszeréről:

A jóforrások és a rádiumtartalmu iszapfürdők kitűnő hatása a tuberkulózisokra az orvosok előtt már rég ismeretes. Az általam feltalált gyógyszer nem más, mint az oldható rádiumsónak jódmenthollal való keveréke. Legelőször, mintegy két és fél év előtt végeztem kísérleteket az új gyógyszerrel, természetesen állatokon. Ezeknél a kísérleteknél *Augustin dr.* volt a segítségemre. A kísérletek igazolták, hogy a szer teljesen ártalmatlan s hogy tüdővésszel inticiált állatoknál, sőt másfajta infekcióknál is gyors gyógyulást eredményez. A kísérletek kitűnő eredménye arra biztatott engem, hogy a szert a párisi *Oeuvre de la Tuberculose* vezetőjének, *Bernheim Samuel dr.*-nak, továbbá egy párisi tüdővészszakorvos főorvosának, *Dieupart Louis dr.*-nak rendelkezésére bocsássam. A szert számos előrehaladott tuberkulózisban szenvedő betegen próbálták ki s konstatálták, hogy a betegek állapota a szerrel való kezelés után lényegesen javult, számos esetben pedig teljesen felgyógyultak a betegek. Ezeknek a kísérleteknek az eredményéről számolt most be *Lyonban Bernheim dr.*

A szert különben úgy használják, hogy belőle körülbelül egy köbcentiméternyi t comba feccskendőnek be. Egy fél év óta több ezer phiolát küldtem szeremből kísérleti célokra, ingyen, magyarországi és ausztriai gyakorló orvosoknak. Nem fogom szerem engedélyezé-

sét kérni, mert remélem, hogy ha annak gyógyító hatása bebizonyított lesz, akkor épügy, mint a salvarsen, úgy a dioradin számára is önként megnyílik az út. Jelenleg a fővárosi kórházakban hatósági ellenőrzés mellett próbálják ki gyógyszeremet s konstatálták annak kitűnő gyógyító hatását.

Fegyelmi eljárás a korteskedő ügyvéd ellen.

(Az aradi ügyvédi kamara határozata.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, október 26.

Az 1910. évi nyári képviselőválasztás után a pártok heteken át egyebet sem tettek, mint erőszakkal, ravaszsággal és a válogatott kortesfogások özönével vádolták egymást. Győztesek és vesztesek, kisebbségre jutottak és többségben levők egyaránt tudtak érdekes korteshistóriákat a választások napjaiból, annyira, hogy a politikai riporterek még ma is a választási ravaszságok történeteit szállítják a Ház folyosójáról.

Az aradi ügyvédi kamara fegyelmi választmánya előtt épen ma rendkívül érdekes kortesfogás került nyilvánosságra a tavalyi dévai képviselőválasztásról, ahol a választási harc annyira elfajult, hogy egyes eseményei fegyelmi eljárásra adnak most utólag alkalmat.

Déván Hollaky Atila munkapárti és *Barcsay Andor* Justh-párti képviselőjelöltek állottak egymással szemben. Ugy a *Hollaky*, mint a *Barcsay*-párt nagy erőfeszítéseket tett a győzelem érdekében. Junius másodikára tüzték ki a választást, de egy héttel előbb még egyik párt sem bízott a győzelemben. A pártirodakban lázas buzgalommal folyt a remélhető szavazók összeírása. A *Barcsay*-párt vezetési minden épkézláb dévai választókerületbeli embert mozgósítani akartak a nagy napon.

Egy héttel a választás előtt vészes hírek keringtek a *Barcsay* párton. A kerületben sok a vasutas választó és *Barcsay*ék nem bíztak abban, hogy a vasutasok kitartanak-e a Justh-párt mellett.

— A munkapárt ravasz sakkhúzásra készül — jelentették a „jól értesült” kortesek. — A Justh-párti vasutasokat junius 2-án kirendelik a vonatra kit Aradra, kit *Petrozsényba*, kit *Piskire*. Nem lesz *Déván*, nem szavazhat le *Barcsayra* egy szál vasutas sem.

A *Barcsay*-párti irodában nyomban összeült a haditanács. Két ötletes ügyvéd ember: *Leitner Mihály dr.* dévai ügyvéd, a Justh párt főkorifeusa és a választáson lenntartózkodó *Kérészi Árpád dr.* budapesti ügyvéd azután ravasz tervet főzött ki. Még aznap egész tömeg sommás keresetet gyártottak és másnap, május 26-án egyszerre huszonegy kereset érkezett *Leitner Mihály dr.* és *Kérészi Árpád dr.* jegyzésével a dévai járásbíróhoz. A huszonegy sommás keresetben nem kevesebb, mint hetven egy dévai, piskii stb. vasutas ellen indított a két ügyvéd sommás pert száz és még több korona ügyvédi költség meg nem fizetése címén.

A dévai járásbírószágon gyanútlanul iktatták a szabályosan bélyegzett kereseteket — jutott a választási kasszából a bélyegekre is — és nem gyanított semmi rosszat a dévai járásbírószágot vezető járásbírája sem, amikor a keresetek benyújtását követő napon *Kérészi Árpád dr.* fölkereste és arra kérte, hogy mind a 21 keresetben tüzze ki a tárgyalást junius másodikára, amikor ő — *Kérészi* — amugy is *Déván* fog tartózkodni. A járásbíró nem látott

szokatlant a gyakran előforduló kérelemben, még az sem tűnt föl neki, hogy épen a választás napjára tüzi ki a tárgyalást. A hetvenegy jámbor és gyanútlan vasutas annak rendje és módja szerint megkapta az idézést junius 2-án délelőtt 9 órára a dévai kir. járásbíró-ság elé.

A *Barcsay* párton pedig nagyban gratuláltak a két ötletes főkortesnek. Most már kirendelhetik a világ végére is, azaz most már a szomszéd faluba sem rendelhetik ki az ellenfél pressziójára a vasutasokat: annak a hetvenegy vasutasnak — aki előreláthatólag biztos Justh párti szavazó is — ha török, ha szakad: *Déván* kell lenni a járásbíró-ság idézésére.

A vasutasokat a *Barcsay*-párt emberei alighanem értesítették is, hogy az idézések mit jelentenek, mert junius másodikán a dévai járásbírószágon mindössze három naiv vasutas jelent meg: hatvannyolcan egyenesen a választási helyiségbe vonultak és rendületlenül *Barcsay Andorra* adták a szavazatukat. A három megjelent vasutas pedig a tárgyaláson nagy ügyvel-bajjal beigazolta, hogy se *Kérészi dr.*-nak, se *Leitner Mihálynak* nem tartozik semmivel. A meg nem jelentekkel szemben az ügyvédek egyszerűen szüneteltették a keresetet.

A választáson — amint ismeretes — *Barcsay Andor* választották meg Justh-párti programmal. Már az kérdéses, hogy épen ez a kortesfogás segítette-e elő a győzelmet, de az bizonyos, hogy a ravaszul összetoborzott vasutasok szavazata is ott volt a győzelmet jelentők között. A kisebbségben maradt *Hollaky*-párt utóbb tudomást szerzett a kortesfogások gazdag krónikájában egyedülálló ötletéről és abban a föltevésben, hogy a járásbírószágot vezetője is tudott a dologról, fegyelmi feljelentést tett a kolozsvári ítélőtáblánál.

A fegyelmi eljárás során azonban kiderült, hogy a dévai járásbíró ártatlan és teljes jóhiszeműséggel beugrott a két ügyvéd kortesfogásának. *Leitner Mihály dr.* és *Kérészi Árpád dr.* is készséggel beismerték, hogy kortesötletükbe egyáltalán nem avatták bele a járásbírószágot vezetőjét. A kolozsvári ítélőtábla ezek alapján a dévai vezető járásbíró ellen minden eljárást beszüneteltetett, az iratokat pedig a két ügyvéd elleni eljárás céljából az illetékes aradi és budapesti ügyvédi kamarákhoz tette át, mert úgy látta, hogy a két ügyvéd a bíróságnak kortesötlokre használásával fegyelmi vétséget követett el.

Az aradi ügyvédi kamara fegyelmi bírósága ma *Leitner Mihály dr.* dévai ügyvédet vád alá is helyezte fegyelmi vétségért, mert abból a fölfogásból indult ki, hogy koholt követelések tudatos perlése az ügyvédi hivatás komolyságával nem egyezik meg. Még akkor sem, ha az ügyvéd azt főkortesi minőségben követi el.

TANÜGY.

(—) **Tanítók gyűlése.** A csanádmezei tanítóegyesület battonyai járásköre folyó évi november hó 6-án délelőtt 10 órákor *Battonyán* az állami elemi iskolában rendes gyűlést tart a következő tárgysorozattal: Elnöki beszéd. Gyakorlati tanítás a beszédertelemgyakorlatok köréből. Tanít: *Nagy Sándor* mezőhegyesi tanító. Harcoljunk az alkohol ellen. Előadó: *Cornea Simon* görög keleti lelkész *Battonyán*. Nevelő oktatás. Előadó: *Prókay István* mezőhegyesi tanító. Anyagi helyzetünkről. Előadó: *Orbán Ferenc* battonyai tanító. Indítványok. Tisztújítás.

HIREK.

Bározy polgármester a községi élelmiszerárúsról.

— Folytatja az akciót. —

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, október 26.

Megirtuk, hogy a főváros akciót kezdett, épen úgy mint az aradi tanács, hogy burgonya, bab, borsó, lencse, községi árúsról az árakra nivelláló hatást gyakoroljon. A kerületi törzsfőnökökből álló élelmiszerbizottság azonban nem a kilencszázezer fogyasztó, hanem a választásoknál érvényesülő nagy és kiskereskedők érdekeit védte meg és dezavualtá magukat és a tanácsot, melyet egy titkos értekezleten az akció megindítására, árúsról bódék felállítására és egváb kiadásokra ösztönöztek.

Egy hírlapíró ma felkereste Bározy István polgármestert, hogy tőle fölvilágosítást kérjen. Az első kérdés ez volt:

— Milyen reményeket fűz polgármester ur a drágaság elleni akciójának sikeréhez?

— Előre kell mindenképpel bocsátanom, — felelte Bározy István — hogy a kérdés hírlapi tárgyalásával várni szeretnék egyelőre, mert most, midőn az ellentétek elsimításáról van éppen szó, minden nyilatkozat csak hátráltatná a kiegyenlítés munkáját. Mindenesetre élénken sajnálom, hogy az üdvös terv zátonyra jutott egyesek aggodalmán, akik meg sem vizsgálva a terv lényegét, a begyűjtött adatokat, már a priori, az ellenzés álláspontjára helyezkedtek...

— Polgármester ur meggyőződése szerint a községi elárúsról segíteni tudna a türehtetlen élelmiszerdrágaságon?

— Erről meg vagyok győződve. Néznünk például egy adatot, mely a mai tarthatatlan helyzetet illusztrálja. A burgonyát nagyban 7 koronával jegyzik, a termelő még ennél is olcsóbban adja, mégis ez az ár kézen-közön, míg a közvetítők során át az áru a kiosiben vásárlóhoz elér, 14 koronára hizik föl, ami azt bizonyítja, hogy a közvetítés nagyon drágán fizeteti meg tultengő szolgálatát.

— Sikerülni fog-e elosztani megegyezéssel azt az ellentétet, mely a bizalmas értekezlet döntése és a kérdés nyilvános tárgyalásának álláspontja közt fönforg?

— Egyelőre kevés arra a reménység, s a kérdést le is kellett vennünk a közgyűlés napirendjéről. A beállt időszakot azonban arra használjuk föl, hogy közérdekű tervünket újabb bőséges adatok beszerzésével támogassuk. Ha ezek az adatok, melyek a vidéki piacok és termelők eredeti árait fogják föltüntetni, a kezemből lesznek a nyilvánosság ítélete elé fogom terjeszteni a kérdést. Az döntse el nyomásával, hogy van-e szükség a feleslegzőt árak nivellálására, avagy nincs. Hangsúlyoznom kell, hogy nem gondolok és nem gondol senki a kereskedelem jogos érdekének és tiszteltetés tartandó egziszenoiáknak a sérelmére. Ellenkezőleg a cél csak az, hogy a reális közvetítés érdeke a fogyasztók érdekével teljes és igazságos harmóniába kerüljön.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Változóan felhős idő várható, lényegtelen hőváltozással és elvéve esővel. — Távirati prognózis: Változó kony, enyhe, elvéve csapadék. — A hőmérséklet déli tízenkét órakor 11.8 Celsius fok.

— A király egészsége. Bécsből jelentik: Ófelsége állapota állandóan igen kielégítő. A felség ma is a megszokott korai időben kelt föl. Az éjszaka nyugodt alvással, minden zavarás nélkül telt el. Reggel ófelsége igen friss és a legjobb kedvben volt. A nátha nem olyan erős már. A gége egyáltalában nincs megfáradva. Egy kis köhögési inger ebben a stá-

diumban szükséges következménye a náthának. A felségnek jó étvágya van. A nátha rövid időn belül való megszűnésének reményére a normális lefolyás jogosít. Ófelsége ma Konrád bajor herceggel együtt ebédelt.

— Merénylétér a cárról. Bécsből jelentik: Ma délelőtt itt Berlinben és számos vidéki városban az a hír volt elterjedve, hogy a cár ellen merényletet követtek el. A szerkesztőségek névtelen táviratokat kaptak, amelyekben azt jelentették, hogy a cár ellen automobilkocsizás közben revolvermerényletet követtek el és hogy a cárné e hír hallatára elájult, sőt némelyik távirat azt is jelentette, hogy a cár meghalt. Egyetlen táviratban sem mondták meg, hogy a merénylet hol történt s az állítólagos merénylet részleteiről sem érkezett jelentés. Azt hiszik, hogy otromba börtömanőverről van szó. — Párisból jelentik: Eddigelő teljesen megbízhatatlannak látszó táviratok szerint a cár ellen merényletet követtek el és Pétervárott zavargás tört ki. — Berlinből jelentik, hogy a lapok szerkesztőségei táviratokat kaptak, amelyek szerint a cár ellen merényletet követtek el s a cár súlyosan megsérült. A hivatalos táviró-ügynökségek azt jelentik, hogy mindezek a hírek teljességgel valótlanak. — A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: A pétervári távirati ügynökséghez intézett kérdésére a bécsi os. kir. távirati iroda a következő távirati választ kapta: A cár ellen állítólag elkövetett merényletről szóló párisi hír nyilvánvalóan tisztán koholmány, amit a Pétervárott uralkodó teljes nyugalom is megerősít. A pétervári távirati ügynökség haladéktalanul kérdést intézett a Krim-félszigetre, ahol a cár időzik és az onnan érkező választ haladéktalanul közölni fogja.

— A mentőegyesület igazgatójának ügye. Néhány hét előtt Az Est című budapesti lap cikksorozatában vádakat közölt Kovács Aladáról, a budapesti mentőegyesület igazgatófőorvosáról. A cikkekhez az adatokat Fiala Richárd dr. mentőorvos és Nedecky Gáspár mentőegyleti ellenőr, nyugalmazott katonatiszt szolgáltatották. A mentőegyesület választmánya — mint fővárosi tudósítónk jelenti — ma este foglalkozott a cikkben fölhozott vádakkal és a megejtett vizsgálat után kimondta, hogy „azok minden komoly alapot nélkülöző hazug rágalmak.” A cikk sugalmazói: Fialát és Nedecky t állásuktól elmozdította a választmány. — Kovács ezek után sajtópört indít a cikkek miatt. Hogy a pörből ugyanilyen tisztán kerül-e ki az igazgató, mint a választmány vizsgálataiból, azt előre tudni nem lehet.

— Elintézett affér. Emlékezetes még az az affér, mely ez év tavaszán Zala György és Róna József szobrászok s K. Lipich Elek miniszteri tanácsos közt felmerült. A művészek különböző szabálytalanságokkal vádolták meg Lipichet, ki emiatt fegyelmet megelőző vizsgálatot kért maga ellen, egyszersmint azonban rágalmozás és becsületsértés miatt sajtópört indított a két szobrász ellen. Ma a kínos affér a felek közcsonós nyilatkozataival békés elintézetést nyert.

— Nem lesz gyufamonopolium. Budapestről jelentik: A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután a kisebb tárcák költségvetését tárgyalta le. A közös ügyek tételénél elhangzott felszólalásokra Khuen-Héderváry miniszterelnök kijelentette, hogy a véderőjavaslatnak az altiszti kérdés rendezésére vonatkozó részében van hiány, amely kitöltésre vár, de erről a kormány már nyilatkozott. Lukács László pénzügyminiszter pedig azt a nyilatkozatot tette, hogy a kormány ez idő szerint nem gondol se a gyufa, se a szesz-, se a petróleum-monopolium behozására. — A letárgyalt tárcák költségfőirányzatát elfogadta a bizottság.

— Ehrlich tanár rák-széruma. Nemrégiben szerte a művelt világon nagy érdeklődést keltett az a hír, hogy Ehrlich tanárnak, a szalvarián fölfedezőjének a legutóbbi karlsruhei természetvizsgáló kongresszuson sikerült a rák-betegség lényegét és új terápiáját megállapítani. A szállongó hírek arra indították Dolinger Gyula orvostanárt, a magyar rákbizottság elnökét, hogy levelet írjon Ehrlich tanárnak a fölfedezés lényegét illetőleg. A híres frankfurti tudós a levélre ma azt válaszolta, hogy az ő új fölfedezéséről forgalomba hozott hírek költöttek, ő maga semmit sem tud az egész dologról és nem is sejt, hogyan kerülhetett ez az alaptalan híresztelés — a világ-sajtóba.

— Mesalliancok a Habsburg-házban. Ha az uralkodóház valamelyik tagja polgári családból származó leányt vesz el, le kell mondani rangjáról és címeiről és idegen nevet kell fölvennie. Így volt ez Orth Jánosnál, aki Stibel Mici táncosnót vette el és vele a „Santa Marguerita“ hajón a Horn-fok közelében elsülyedt. Lipót Ferdinánd főhercegnek, amikor elvette Adamovics Vilmat, akitől később elvált, szintén le kellett minden címéről és rangjáról mondani és most ugyanezt fogja tenni Károly Ferdinánd főherceg is. Az első mesalliancót a Habsburg-házban Ferdinánd főherceg kötötte, aki 1557-ben titokban egybekelt Welser Filippinával, egy augsburgi pátricius leányával. János főherceg az ausseei postamester leányát, Plochel Annát vette el, aki később a Merán grófnő címet kapta. Henrik herceg Hofman Leopoldina színésznővel kötött házasságot, akinek a király később Waideck névvel bárónói rangot adományozott. Ernő főherceg állítólag szintén mesalliancót kötött. Skublies Laurát vette nőül és ebből a házasságból születtek a Walburg bárók.

— Házasság. Szombaton délelőtt 11 órakor köt házasságot Brassai Ernő városi adóhíszát Sütő Mancival a minoriták templomában.

— Viráglopás a temetőben. Csak nemrég telet szóvá az Aradi Közlöny azt a sajnálatos és kulturváros közönségéhez nem méltó barbár szokást, hogy a parkok és ültetvények legszébb növényzetét durva kezek megcsontítják és pusztítják. A rendőrség kettőzött éberséggel óvja a közönség egyetlen természetes üdülőhelyeit, de maga a legérdekeltebb fél, a sétáló publikum nem segítkezik a bűnösök kézrekerítésében. Nem hallottunk még arról semmit, hogy a parkok tolvajai a jogos közfelbáborodásnak megfelelő büntetésben részesültek volna. Ennek az eredménytelenségnek kell tulajdonítani, hogy most már a halottak csendes országába is sűrűn és gyakran történnek viráglopások és a helyzet bizonyára elfajulhatott, ha a felügyelőszemélyzet a maga erejének elégtelensége folytán a rendőrség oltalmát kéri a temetők részére. Máday Béla felügyelő ma bejelentette a rendőrségnek, hogy ismeretlen tetesek nemcsak virágokat, s sírdíszeket lopnak el, hanem egész rózsafákat tövestől szakítanak ki és visznek el. Legutóbb Hehs Vilmos és Gillényi Ernő sírkertjeit fosztották ki kegyetlen kezek és értékes ritka fajú rózsafákat loptak el a kertekből. A feljelentés alapján a rendőrség legszélesebb körben indította meg a nyomozást.

— A tereplevágó versenyben elhullott lovakra vonatkozólag Hengl Ferenc katonai főállatorvos azt közli velünk, hogy a versenyben három ló pusztult el és pedig: egy a mikelakai határban, egy pedig egy privát istállóban, a harmadik másnap a barak-istállóban.

— A zsinagógából: A templomi előljáróság ezennel köztudomásra hozza, hogy f. hó 27-én (pénteken) este az istentisztalet háromnegyed négykor kezdődik.

— Visszaélések egy takarékpénztárnál. Nyíréről jelentik: A nagytapolcsányi takarékpénztár bukásáról eddig közzétett hírek nem mindenkiben felelnek meg a valóságnak. A hírek az igazgatóság részéről sugalmaztattak, tévesek. A hivatalosan megállapított tényállás a következő: A nyírai ügyészség elrendelte a nagytapolcsányi takarékpénztár ellen a bűnügyi zárlatot és lefoglalta az intézet valamennyi könyvét. A vizsgálat ugyanis kétségtelenül kiderítette, hogy az igazgatóságot bűnös visszaélések terhelik. Mintegy fél millió koronáról egyáltalában nincs elszámolás, annak hovaforrását nem tudják megállapítani. Az is megállapított, hogy az igazgatóság egyes tagjai értéktelen, nagy összegekről szóló váltókat helyeztek el a takarékpénztárnál, továbbá azt is, hogy hamis betétkönyveket adtak ki. Ezekre a hamisított betétkönyvekre vettek fel az igazgatósági tagok királyházi és dunántúli pénzügyintézetekben kölcsönöket. A takarékpénztár bukásával magával rántotta a *chinorani* népbankot és a *surányi* takarékpénztárt. Még egy harmadik főhitelező is van, a *bars megyei népbank*, ez azonban követelésével biztosítva van. A takarékpénztárnál érdekelt betevő parasztság körében nagy az izgatottság, nagy csoportokban tárgyalják a banképület előtt a szerencsétlenséget és a betevők higgadtabb elemeinek ugyancsak nagy munkájába került, hogy a felháborodott betevőket lecsillapítsák. A nagytapolcsányi takarékpénztár betevői tulajdonilag kisgazdákból áll. Felsenburg Henrik, a takarékpénztár vezérigazgatója és Pollák Salamon, az igazgatóság egyik tagja ma bejelentették, hogy állásuktól visszalépnek.

— Gyilkosság a fegyházban. Vácról jelentik: Borzalmas gyilkosság történt ma az itteni fegyházban. Fábrián Ferenc fogházfőfelügyelő rendes ellenőrző sétáját végezte s keresztül ment a rabok munkatermében, hol egy könyvtérésznél alkalmazott fegyenc, Oláh Farkas egy kérelmi ódultat nyújtott át neki. A főfelügyelő éppen szemüvegét akarta feltenni, hogy az írást elolvashassa, midőn Oláh az asztalról egy bicskát ragadva fel azt irtózatossággal a szerencsétlen ember nyakába szurta. A borzalmas vágás elvágta Fábrián ütőerét s a fogházfőfelügyelő néhány óra múlva belehalt sérülésébe. Az igazgatóság azonnal elzáratta az összes fegyenceket. Oláht rögtön kihallgatták, de tettének okáról megtagadott minden felvilágosítást. A gyilkos huszonhárom éves s rablás és lopás miatt 11 évi fegyházra volt elítélve. A meggyilkolt fegyőr hatvan éves volt.

— Tiltott operáció. Huber Teréz 18 éves nimándi cselédeány egy ottani bábaasszonnyal tiltott operációt végeztetett. Az operáció rosszul sikerült s a leány beteg ágyán megvalósította a csendőrnöknek, hogy 3 hónapos magzatát s bábaasszony segítségével elhajtatta. A csendőrség folytatja a nyomozást úgy a leány, mint a bábaasszony ellen, kinek nevét a nyomozás sikerének érdekében elhallgatják.

— Életunt elárúsító. Novák Irén Julia elárúsító Garai Károly vasbutorraktárában, ma este fél kilenc órakor Simonyi-utca 3. szám alatti lakásán öngyilkossági szándékból marótgutot ivott. Súlyos sérülésekkel szállították a kórházba. A hatóság részéről megjelent Vidéky Gusztáv rendőrtisztnek és Kabdebó György dr. orvosnak azt mondotta, életunt és ezért követett el öngyilkosságot.

— Nagy tűz Baftonyán. Hatalmas tűzvész pusztított tegnapelőtt Battonyán Tóth István birtokos tanyáján. A tűz ismeretlen okból keletkezett, leégett az istálló, a tanyaház, ahol mintegy két waggon buza és egy waggon kukorica volt felhalmozva. A kár körülbelül 10.000 korona, ami azonban biztosítás révén megtérül.

— Gyilkosság szerelemföltésből. Szelezsán János és Palku Illés sikulai leányok együtt szolgáltak a Sikula melletti Pajsa pusztán. A két béres elváhatatlan jó barát volt, együtt jártak be minden vasárnap a faluba, együtt mentek a tánoba s egyszerre szerettek be ugyanazon lányba, a falu legszebb fátájába, Halmagán Flóriába. Ettől kezdve a két legény már ellensége lett egymásnak. Most vasárnap a szép Flóriát Palku Illéssel táncolt egész délután a koresmában. Már ekkor elhatározta Szelezsán János, hogy vetélytársát elteszi láb aló, meg is fenyegette, de az nem vette komolyan a fenyegetést. Ma délelőtt a szántásnál összetalálkozott a két legény. Szelezsán szidni kezdte volt barátját, majd neki ment s egy vasvillával agyonszurta. A gyilkos legényt letartották. A meggyilkolt Palku hulláját ma délután boncolta fel Morocza Dénes kir. ügyész jelenlétében Auszterweil László dr. kir. törvényszéki orvos.

— Műhímezési kiállítás és tanfolyam. A Singer Co. varrógép részvénytársaság (József főherceg-ut 9., a luteránus templommal szemben) az eredeti Singer varrógépeken készített műhímzésekkel kiállítást rendez november 1-től kezdve a Hasszinger-utcai női ipariskola egyik termében. — Ugyanott tanfolyamot is tart, melyen díjtalanul tanítatja vevőit lapos hímzés, zsinór- és monogram hímzés, smirna hímzés, applikáció ür- és áttört munkák végzésére, úgy fehérnemű, mint harisnya stoppolásra is, stb. Ugy a kiállítás megtekintése, mint a tanfolyamon való részvétel díjtalan. 5218

— Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk Novák Rudolf fogmütermét Arad Tököl-tér 7. szám alatt, I. emelet. November 1-től Szabadság-tér 5-6. dr. Kronstein-ház.

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért (Vidékre 2 korona 40 f.-ért) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpel Izso kölcsönző-intézete helyben és vidékre is. E cég vásárol egész könyvtárakat. 4871

— Könyvtárvétel folytán olosóságok Kerpelnél. 4871

— Francia likörök legbiztosabb készítésére házilag — a liköraroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 4510

TARKASÁGOK.

(Falusi színházban.) Egyik vidéki színházban történt. Hamletben a hős igen sikerülten játszotta a haldoklás jelenetét, mire egyik föllelkesült falusi atyafi torka szakadtából elkiáltja magát:

— Éljen a halott! ...

(Az eltörött hegedű.) Hangverseny előtt az egyik zenésznek eltörött a hegedűje.

— Miért nem hegedülsz? — kérdezi a barátja.

— Eltörött a hegedűm.

— Ez nem ok. Akkor játszd azt, hogy „Eltörött a hegedűm, nem akar szólni...”

(Amikor a buza ára alacsony.) Egyik helybeli gabonakereskedő irodájában a praktikánst az amugy is nyomott kedélyű főnök a következő rossz hasonlattal rója meg:

— Maga olyan, mint a buza ára — visszafelé megy.

A praktikánst mentegetődzve válaszol:

— Kérem főnök ur, tessék elnézéssel lenni, megjavulok.

— Mit érek én azzal, inkább a buza ára javuljon meg...

(Az aláírás.) Beles János aradi közjegyző irodájában egy adásvételi szerződést készítettek. Nagy Törös János mikelakai paraszt eladta a házacskáját egy aradi kereskedőnek. A szerződésben a vételárnak részletekben való lefizetéséről sok kikötés volt. Azért a kereskedő, mielőtt Nagy Törös János aláírta volna a szerződést, e szavakkal fordult hozzá:

— Hát aztán gazduram, a közjegyző ur jól alaposan megcsinálta a szerződést, fel is olvastam, most már alá kell magának írni. Jól gondolja meg, mielőtt ezt teszi. Tudja-e hát, hogy mit ír alá?

A paraszt tudakos arcot vágott, aztán némán méltatlankodással felelte, miközben marokra fogta a tollat:

— Négy iskolát jártam én, hát hogyan tudtam mit írni alá.

— No, mit?

— A nevemet.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre értesíti tagjait, hogy a rendes könyvtári órák ma, 27-ikétől kezdődőleg minden péntek este 9 órakor megtartatnak. A kör ideiglenes helyisége Hasszinger-utca 5. sz. alatt van.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

I. M. A tudósításnak csak úgy van értelme, ha a megtörtént esemény napján juttatja el hozzáuk a hírt. Ma küldött expressz-levelét, amely tegnapi dolgokat tartalmaz, nem használhattuk föl. Az ilyeneket telefonon s azonnal kell közölnie.

Sch. A. Lippa. Sorsjegyeit eddig még nem húzták ki.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Uj vasut Arad és Bihar megye között. A Gyula-vidéki Helyiérdekű Vasut r.-t. ma bejelentette Biharvármegye törvényhatósági bizottságának, hogy Simonfalvától Apáti és Barakony községek érintésével Ökrös községig ki akarja építeni a 20 kilométernyi vasutvonalat, amelyre a kereskedelmi miniszter az előzetes építési engedélyt már 1906. évben megadta. A vonat Aradvármegyében Benedek, Apáti és Barakony községeken haladna keresztül 12 kilométernyi hosszúságban, Biharvármegyében pedig Dombró és Ökrös községek érintésével 8 kilométer lesz a vasutvonal hossza. Az új vonatréndkívül fontos közgazdasági szempontból. A vasut építési költsége előreláthatólag 1,300.000 koronát tesz ki. Ebből a törvényszerű 85 százalékos érdekeltségi hozzájárulás Biharvármegye részéről 455.000 korona. A vasutársaság most arra kéri a vármegyét, hogy 30.000 korona hozzájárulást szavazzon meg az új vasut részére.

— A kamatláb és a közös bank. Bécsből jelentik, hogy a közös bank főtanácsa ma délelőtt ülést tartott, amelyen a vezértitkár jelentést tett a pénzpiac helyzetéről. A bank kamatlábjának kérdése egyáltalán szóba sem került.

Budapesti áru- és értéktörzs.

Fővárosi tudósítás.

Budapest, október 26.

Készáru.

Amerika ¼-el olcsóbb. Kínálat, vételkedv korlátozott, 20 ezer mm. csendes, változatlan. Az árak 50 kilónként számítva:

Hafaridó.

	Dél száraz	2 órai száraz
Buza 1911. októberre	11.84 - 11.85	11.90 - 11.91
Buza 1912. áprilisra	12.06 - 12.07	12.06 - 12.07
Rozs 1911. októberre	10.62 - 10.63	10.59 - 10.60
Rozs 1912. áprilisra	10.45 - 10.45	10.42 - 10.43
Fungéri 1912. májusra	8.61 - 8.62	8.60 - 8.61
Zab 1911. októberre	9.40 - 9.41	9.40 - 9.41
Zab 1912. áprilisra	9.61 - 9.61	9.58 - 9.59

Maidt és Schrodt

Arad, Andrassy-utca 17.

(Reinhart-ház.)

Férfi kelengye óriási választékban.
Nagy raktár nyakkendő különlegességekben — Férfi felöltők, Raglanok és gummi kabatok 30 karonától. 2168
Intézeti fiu kelengyek dus választékban
Szabott árak! — Szolid kiszolgálás! Városi és megyei telefon 765

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. október 26.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	— — — —	11.10—11.15
77	— — — —	11.15—11.20
78	— — — —	11.25—11.30
79	— — — —	11.35—11.40

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos	— — — —	11.00—11.10
Rozs	— — — —	9.35—9.40
Arpa	— — — —	8.45—8.50
Zab	— — — —	8.65—8.75
Fengerl	— — — —	9.00—9.10
Tengeri (uj)	— — — —	7.55—7.65

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Október 26 —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	— — — —	111.50
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	— — — —	90.70
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	— — — —	78.75
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	— — — —	99.80
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	— — — —	92.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	— — — —	215.—
Tlászab. és szegedi sorsjegy kölcsön	— — — —	153.—
Osztrák járadék papírban	— — — —	91.40
Osztrák járadék ezüstbe	— — — —	94.25
Osztrák járadék aranyban	— — — —	115.—
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₀	— — — —	91.35
1880. évi osztrák államsorsjegy	— — — —	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény	— — — —	19.90
Magyar hitelbank-részvény	— — — —	83.25
Osztrák hitelintézeti részvény	— — — —	638.75
Osztr.-magy.-államvasúti részvény	— — — —	7:8—
20 frankos arany (Napoleonkor)	— — — —	19.18
Mémet birodalmi márká	— — — —	117.75
London vista	— — — —	241.25
Páris vista	— — — —	95.90
20 márkás arany	— — — —	23.54

Kőbányai sertéspiac.

Okt. 26

Október 25. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 150—152 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 158—160 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 166—174 fillérig.

Sertéslétszám: 1911. évi október hó 22. napján volt készlet 29404 drb. — 1911. október hó 24-én felhajtott 20 drb., — 1911. október 24-én elszállított 90 drb., — 1911. okt. 24. napjára maradt készletben 29415 drb.

A hízott sertésüzlet irányzata: lanyha.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrassy-téren új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma pénteken, 1911. október 27-én:

1. A láthatatlan ellenség. Nevettető, Átkos szenvedély.

(Brennende Triebe) A Nordisk társulat legújabb szenzációs sláger képe. 1600 méter. A címzöpet Asta Nielsen játssza.

3. Firuli megnyerte a főnyereményt. Kacagató.

Előadások délután fél 6 órától.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. 1-és hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Pénteken, 1911. október hó 27-én

B) terlet.

B) bérlet

Ifjuság.

Személyi dráma 3 felvonásban. Irta: Halbe Miksa. Forcította: Szomaházi István. Rendező: Keszler Ede.

SZEMÉLYEK:

Hoppe	Várnai Jenő.	Schigorski	Keszler Ede
Anna	Harmath J.	Hartwik	Dr. Beregi S.
Amandus	Gyöző A.	Maruska	Rozsnyói I.

Kezdeté este 7/8 órakor.

URANIA

szegélykép színház.

(Bárd Simon-utca 1. szám, Szabadság-tér melletti.)

Ma pénteken, 1911. október 27.

1. Kis kerékpáros. Mulatságos. — 2. Erőmutatványok. Sport. — 3. Lélek rokonság. Humoros.
4. Átkos szenvedély. (Brennende Triebe) 2 felvonásban. Asta Nielsen.

Előadások a. a. fél 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 40 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

NYILTÉR.*

Nyilatkozat

Mi, mint az orvosok tárgyaló-bizottságának tagjai, akik az utolsó gyűlésben jelen nem voltunk, ma felkerestük Reinhart Gyula urat és Werner dr. kolléga kívánságára megkérdztük tőle, megfelel-e a valóságnak, hogy Reinhart ur az orvosbizottsági gyűlésben kijelentette, hogy félreértés folytán azt hitte, miszerint Borossebesben is oly sérelmei vannak az orvosoknak, mint Gyulán, hogy ugyszólván ott egy újabb Gyula készül; és hogy ő azon hitben volt, hogy ezeknek a sérelmeknek a reparálását követelik az aradi orvosok, mint újabb követelést. Igaz-e, hogy miután ezen félreértés kiderült hamarosan tisztázódott a helyzet — úgy, hogy a bizottság egyhangulag elhatározta, hogy felir az Országos Pénztárhoz és megkeresi, hogy a szolidaris pénztárak orvosainak ügyét sürgősen rendezze. Továbbá, hogy igaz-e, hogy a bizottság tagjai azon reményteljes hangulatban oszlottak széjjel, hogy az ügy a legjobb mederbe terelődött. Reinhart ur kijelentette, hogy ez teljesen megfelel a valóságnak. Keppich dr. s. k., Hermann dr. s. k.

Fenti nyilatkozatból két dolog tűnik ki: Először, hogy az a jegyzőkönyv, amelyre az ügyvezető-igazgató ur a mai lapokban hivatkozik, amely pedig sajátkezű gyorsírási feljegyzései után készült — nagyon is hiányos — mert épen a legfontosabb mozzanat maradt ki belőle: az, hogy nincs újabb követelésük az orvosoknak és hogy, amit annak tartottak, csak egy félreértés következménye volt; másodsor, hogy az ügyvezető igazgató ur teljesen az igazsághoz hiven referált volna a lefolyt gyűlésről, ha annyit adott volna le a lapoknak,

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztő.

hogy az együttes orvosbizottság, miután a felmerült félreértés kiküszöböltetett, azon egybargu határozatot hozta, hogy megkeresi az Országos Pénztárt, hogy a szolidaris orvosok ügyét rendezze. Evvel a bizottság tagjai bizva az Országos Pénztár jóindulatu közbenjárásában a közeli béke reményében oszlottak szét. Hogy miért kellett mégis újból félrevern a harangokat, annak Bak ügyvezető-igazgató ur a megmondhatója. Werner Miksa dr. az orvosok tárgy. bizotts. elnöke.

Köszönetnyilvánítás.

Hálás köszönetemet nyilvánítom mindazon ismerőseimnek és jóbarátunknak, kik szeretett férjem

néhai Brenner Mátyás

wagongyári művezetőnek

temetésén résztvenni szivesek voltak jelenlétükkel részvétüket kifejezték, hogy fájdalmamat enyhíték.

Özv. Brenner Mátyásné.

Vidéki takarékpénztárhoz pénzügyi gyakorlatl már bíró

ügyvezető-könyvelő keresetetik.

Fizetés 2400 korona és lakás. Ajánlatok az Aradi Ipar- és Népbankhoz intézendők. 5 94

A sárvári m. kir. tejgazdasági szakiskola világhírű teavaja

Arad és vidékére mindennapi friss küldeményben minisiteri engedéllyel kizárólagosan kapható **ZÁRAY GÉZA** delikatesz kereskedésében. 5219

Írógép vállalatom József főherceg-ut 7. sz. alá helyeztem át. Ziffer Sándor.

KÖLTÖZKÖDŐK FIGYELMÉBE. LOVAS KÁROLY

Ajánlom parkettás lakás, ablak és szőnyeg tisztítási vállalatomat, egyben felhívom a t. közönség b. figyelmét, legújabb módszerrel berendezett **poloska** irtásomra, jótállás mellett, ugyszintén tűzifa felhordást elvállalok naponta a kamrából lakásokba.

Arad, Mihály-utca 86/B.

TELEFON 789.

4437

TELEFON 789.

A legegánsabb női felöltők
csak

GYÖRGY
MENYHÉRT

ÉS TÁRSA
Női felöltők
Áruházában

TELEFON:
855.

ARAD

ANDRÁSSY-TÉR 8

a Minorita-templom bejáratával szemben kaphatók!

Szives tudomására hozzuk a n. é. hölgyközön-
ségnek, hogy az eddig megszerzett pártfogásuk
fokozása céljából az őszi árukon feltüntetett
szigorúan szabott árakból a mai naptól
fogva 10% engedményt nyújtunk.

FELHIVÁS!

A magyar irodalom és művészet minden ágában
forrongások és megújodások idejét éljük.
Uj hitet, új célokat hirdetnek a holnaposok,
kik a magyar költészet és zamatát akarják megőrizni.

A női szépséget, melyben a költészet minden
bája, elbűvölő harmoniája összpontosul, ugyancsak
a modern kor fegyverével, ártalmatlan, kipróbált
arckrémmel, szépitőszerral kell az ósdi vénülés ellen
megvédelmezni.

A női szépség költészetének egyik kiváló esz-
közével, a törv. **Dr. Biró-féle Havasi Gyopár-**
védtet crémnel, ez a legnagyobb mértékben sikerült is.

A jelenkor modern női csaknem mindannyian
használják a női szépség e biztos hatású eszközét.

A dr. Biró-féle HAVASI GYOPÁR CRÉME ára:

Nagy tégely I K. — Mosdóvíz I K. — Szappan 70 f.

Főraktár: KOLOZSVÁR.

5093

Dr. Biró-féle gyógytár, Mátyás király-tér 6. sz.

Kapható ma már minden gyógyszerárban és drogériában.

Husserl Manó

Arad, Szt.-Pál-utca 11. sz.
Telefon 348. szám.

Csatornázás és vízvezeték
szerelő bádógos. Készítő-
modern butor veretét. Fém-
csiszolás, galvanizálás.
(Nik-rezezés, vörös és sár-
ga rezezés, horgonyozás,
ónozás, aranyozás, ezüs-
tőzés.) 3341

Galvanoplasztikai munkák

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket

csillárokkal

együtt kedvező fizetési feltételek
mellett szerel és szállít

KOCH DÁNIEL

Háromezerengyel és telefonberendezési vállalat

Arad, Deák Ferencz-u. 42.

3201—1911.

Tótváradi körjegyzőségtől.

Hirdetmény.

A Tótváradi körjegyzőség által építendő jégverem és a kör-
jegyzői épületekben végzendő tatarozási munkálatok vállalat-
ba adására árlejtést hirdetek.

A munkálatok közül csakis az asztalos munkának egy része
lessz ez évben végzendő, míg a többi munka 1912. év április
havában.

Az árlejtés Tótváradon a körjegyzői irodában 1912. év
október hó 31-én d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Kikiáltási ár: 3900 korona.

Vállalkozó köteles biztosíték gyanánt a kikiáltási árnak
10%-át a kör pénztárába befizetni az árlejtés jóváhagyása
után, vagy az árlejtés napján.

Feltételek a hivatalos órák alatt alólirottánál megtekinthetők.

Tótvárad, 1911. október hó 17-én.

5168

Tomutia Vazul.

körjegyző.

Tyükszemétől

mindenki megszabadul a
Hajós-féle Anagallin hasz-
nálata által, nem piszkít,
nem ragadós, kezelése igen
egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással együtt **70 fillér.**

Láb és kézizzadás

azonnal és teljesen
elmúlik ha az izzadó
részeket „**Peppo**”-
val ecseteljük. A
mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen
szagtalanítja. — Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon
és teljesen „**Phenelsav**”-val
eszközölhető. A butorokat nem rontja,
a poloskának még a petéit is
kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül
egyszerű. Egy üveg ára 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „**MELOGEN**” Egy
pár perc alatt bármely ha-
jat vagy bajuszt a legszebb
állandó fekete színre lehet
festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára
421 **2 korona.**

Kitűnő amerikai gummi

a „**NITER**” 6 darab egy
eredeti térdobozban **2**
korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban **ARAD,**
Andrássy-tér 22. sz.
a megyeházzal szemben

M. kir. államvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1911. október hó 1-től.

Table with 8 columns: Állomások, S.V., G.V., T.V., S.V., G.V., T.V., S.V. for the Arad-Budapest route.

Table with 8 columns: Állomások, S.V., G.V., T.V., S.V., G.V., T.V., S.V. for the Budapest-Arad route.

Table with 7 columns: Állomások, G.V., S.V., S.V., G.V., S.V., T.V. for the Arad-Török route.

Table with 7 columns: Állomások, S.V., G.V., S.V., G.V., S.V., V. for the Török-Arad route.

Table with 5 columns: Állomások, S.V., S.V., V., S.V. for the Arad-Temesvár-Jézsefváros route.

(Munkájukról nem felelünk.)

Popper Testvérek

vijonnan megnagyobbított áruházában

mélyen leszállított árakban e héten
eladásra kerülnek:

- 1 vég 23 mtr Rumburgi vászon 4 85 kr.
- 1 vég 23 mtr cérna kanavász 5 95 kr.
- Angol szövet teljes ruhára 2 95 kr.
- Patent bársony ruhára és dísznek minden szín — 65 kr.
- Ponger selyem minden színben — 65 kr.
- Louisien selyem minden színben — 48 kr.
- Himzett blous — 97 kr.
- 5 drb len pohártörő — 97 kr.
- 6 pár női vagy férfi harisnya — 97 kr.
- Női ing Madapolan himzés — 97 kr.
- 12 drb batiszt vagy vászon zsebkendő — 97 kr.
- 1 drb kész alsólepedő varrás nélkül — 97 kr.
- Férfi vagy női ernyő — 97 kr.
- Tigris flanel takaró — 97 kr.
- 2 drb cérna ajour futó vagy millieü — 97 kr.
- 1 drb Jäger triko ing vagy nadrág — 97 kr.
- 1 drb 2 személyes rouge paplan 2 36 kr.

Vidéki rendelések pontosan eszközöketnek, meg nem felelőt visszaveszünk és a pénzt visszatérítjük.

Popper Testvérek

Arad, Forray-utca (Gráf Hunyady-palota)

18952—1911. a. h. sz.

Hirdetmény.

Értesítjük Arad sz. kir. város közönségét, hogy az 1912. évi adó-kivetési munkálatok megkezdését a Pénzügyminiszter ur elrendelte. Ennek következtében az adóösszeírási munkálatok f. é. október hó 23-án megkezdetnek. Felhívjuk a polgárságot, hogy az összeíró hatósági közegeket munkájukban támogassák, mert aki hátráltatja, valótlan bemondással tévutra vezet az 1883. évi XLIV. t. c. 100. §-a alapján 100 kor-ig terjedő pénzbírsággal büntethető.

Arad, 1911. október 22.

A városi adóhivatal.

Vásári hirdetés.

Arad szab. kir. város tanácsa ezennel közhirrre teszi, hogy Aradon az őszi országos vásár 1911. év november hó 3-ik napján veszi kezdetét és 5 napig, vagyis 1911. év november hó 7-ig bezárólag tart.

Arad, 1911. október 10.

A városi tanács.

794—911. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széké a libás-dülői utnak 1911. és 1912. évi kavicsolása iránt folyó év október hó 30-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 300 köbm. kavics á 4 korona 30 fillér, ugyanennek beágyalása á 20 fillér.

Bánatpénzül leteendő 140 kor. készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1911. évi október hó 16-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Villanyszerelő felvétetik

5202

Koch Dániel

műszerésznél

Deák Ferenc-utca 4.

Ne mulassza el!

mielőtt óra- és ékszer-

szükségletét beszerezné

felkeresni vételkény-

szert nélkül

Vogel László

műórás és ékszerész üzletét.

Veszek zálogcédulát,

tört aranyat vagy más

tárgyakra becserélem.

Arad, Weitzer János-u. 6.

Uj leányiskola-épület.

Brünni szövetek

uri ruhák elkészítésére legolcsóbb gyári árakon kaphatók.

ETZLER és DOSTAL cégnél

BRÜNN 41.

6804

A tanítói szövetség és az állami tisztviselők egyesületének szállítója. Ha direkte a gyárból veszi a fogyasztó ezen szükségletét, sok pénzt takaríthat meg. Mindig új, modern szövetek mindenféle áron. A legkisebb méretet is küldjük.

Dus minta választék megtekintésre bérmentve küldeték.

22935—911

Hirdetmény.

Az 1911 évi szeptember hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által küldött összeírási jegyzék 4 drb. ívét az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1911. évi október hó 24-től számítandó 8 napra a városi fogyasztási adó felügyelőségénél közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekelték névszerint, Reich Gyula, Sonnenschein Sándor, Tauber Francziska, Vass Mátyásné kik italmérési engedélyt kaptak, nem csak megtekinthetők, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adó felügyelőségénél észrevételeket.

Arad 1911. évi október 20.

A városi tanács.

790—1911. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági székének az 1912. évben szükséges honi papír írószerek és iskolai cikkek szállítása iránt folyó év október hó 30-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: árjegyzék szerint. Bánatpénzül leteendő 100 kor. készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1911. évi október hó 16-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

18459—1911. a. h. szám.

Hirdetmény.

Közhirrre tesszük, hogy az 1911. évre elkészített nyilvános számadásra kötelezett vállalati adó állami ált. jöv. pótdadó kivetési lajstrom f. évi október hó 20-tól a város adóhivatalnál 8 napi közszemlére van kitéve

Erről az adóköteleseket azzal értesítjük, hogy netáni felszólalásait és pedig:

a) azon adózók, kik az illető kivetési lajstromban tárgyalt adónemmel már a múlt évben voltak megrova, a lajstrom kitételének napját.

b) azon adózók, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval a kivetés évében első ízben rovatnak meg, adótartozásukat az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi adóhivatalnál előterjeszthetik.

Arad, 1911. évi október hó 18-án.

A városi adóhivatal.

Egy okos fej

elsajátítja azon vivmányokat, melyekkel a tápszerekémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora á 12 f. élesztő pótlásául szolgál, mellyel kuglófokat, linzt és mas egyéb tortákat, valamint mindeunemü süteményeket és tészta-kat lazabakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudíngpora á 12 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillin-csókra á 12 f. csokoládé, tea, pudíng, tej, mártás és créme vanilliazására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia-csövet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden étel-miszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

455

Igaz Sándor ékszer-, ezüstmű ARAD, Andrassy-tér és óraüzlete, (Minorita-palota.) 4311

Szelidan szabott árak!
Figyelmes kiszolgálás!

Nagy választék briliáns-, arany- és ezüstékszerekben.
Külön helyiségben I. rendű chinaezüst áruk.

Városi és megyei telefonsz. 321.
Alapítva 1902. évben.

Békéscsabán

egy negyven év
óta fennálló, nagy
forgalmi helyen,
kiváló, jömenetelű

fűszer- és vegyes- kereskedés

korlátlan italmé-
réssel, vendéglői
joggal, jó vevő-
körrel, házzal, be-
rendezéssel, más
váltalat miatt bár-
mikor

eladó. ■■■

Felvilágosítással szolgál:

SCHWARTZ GÁBOR

Békéscsaba. 5189 Telefon 74.

Faeladási hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi Miniszter Ur-
nak 1907. évi 37161. sz. magas rendeletével jóváhagyott rend-
szeres terv előírása alapján közhírré teszem, hogy a felváci
vot urbéresék (Hunyadvármegye Lőrösbányai járási erdejéből
A) üzemosztály I. és III. számú vágássorozatainak esedékes
hozamterületein (Zsugraszt és Oszój erdőrészek) található elő-
zetesen felvett és lebélyegzett mintegy

873 db. 25—63 cm. vastagsággal bíró tölgyfa

1941 db. 25—61 cm. vastagsággal bíró bükkfa

1911. évi november hó 16-án délután 3 órakor Alvácán a kör-
jegyzőség hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli és zárt
ajánlati árverés útján el fog adatni.

Kikiáltási ár . . . 5090 kor.

Bánatpénz . . . 510 kor.

A részletes árverési és szerződési feltételek alulírott nál
valamint a brádi m. kir. járási erdőgondnokságnál betekint-
hetők.

Az eladás tárgyát képező erdőrészek Alvácza (A.Cs.E.V.)
vasuti állomástól mintegy 4 és 6 kilométer távolságra fe-
kűsznek.

Felvácza, 1911. október hó 15.

5188

A volt urbéresék elnöke.

872—873—1911. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értel-
mében ezennel közhírré teszi, hogy
a m.-radnai kir. járásbíróságnak
1911. évi Sp. I. 188/9. és 188/11.
számu végzése következtében Dr.
Marta Sándor ügyvéd által képvisel-
t Vasetz Pál javára végrehaj-
tást szenvedettek ellen 271 kor.
92 fillér s jár. erejéig 1911. évi
szeptember hó 20., 27-én fo-
ganatosított kielégítési végre-
hajtás útján le- és felülfog-
lalt és 2494 korona 10 fillérre
becsült következő ingóságok, u.
m.: vendéglői berendezés, buto-
rok és egyéb ingók nyilvános ár-
verésen eladatnak.

Mely árverésnek a mradnai
kir. járásbíróság 1911. évi V.
450. és 490/2. sz. végzése folytán
271 kor. 92 fillér tokekövetelés,
ennek 1911. évi augusztus hó 8.
napjától járó 5% kamatai és eddig
összesen 340 korona 80 fillérben
bíróilag már megállapított költsé-
gek erejéig Máriaradnán a 4. számú
háznál leendő megartására 1911.
évi november hó 2-ik napjának dél-
előtti 8 órája határidőül kitűzetik
és ahhoz a venni szándékozók
ezennel oly megjegyzéssel hivat-
nak meg, hogy az érintett ingó-
ságok az 1881. évi LX. t.-c. 107.
és 108. §-ai értelmében készpénz-
fizetés mellett, a legtöbbetigérőnek,
szükség esetén becsáron alul is el-
fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő
ingóságokat mások is le- és felül-
foglaltatták és azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értel-
mében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Mradnán, 1911. évi október
hó 19. napján.

Tichy Apád,
kir. bír. végrehajtó.

5185

ÉRTESETÉS!

Van szerencsénk érte-
síteni megboldogult Bo-
lezni Antal igen tisztelt
megrendelőit és vevőit,
hogy Salacz-utca 2. sz. alatti
cipész üzletét átvettük

s azt saját készítményű
férfi-, női- és gyermekcipő-
raktárral kibővitve, tovább
vezetjük. Főtörökvisünk
oda fog irányulni, hogy a
n. é. vevőközönséget a
mai kor igényeinek meg-
felelőleg teljesen kielé-
gítsük.

Szíves pártfogást kér-
nek tisztelettel 8561

Bolezni Antal utóda.

Mindszenteekre koszorukat

ajánlunk saját tenyésztésű óriási nagy Cryzantenu mból

jutányos árban. Izléses kötészetért állami arany, egyesületi
arany és több díszoklevéllel kitüntetve. Cryzantén virágaink
megtekinthetők telepünkön. — Tisztelettel: —

Schveffer Testvérek

törvsz. bej. cég. 5185 Viola virágcsarnok.

ARAD, Minorita-palota.

TELEFON:

Üzlet 337.

Telep 601.

Vidéki megrendelőinket

kérjük a pontos cím

megadására.

NÉMETH IMRE

cukorka, csokoládé és déligyümölcs különlegességi üzlete

november hó 1-én Arad, Andrassy-
tér 20. (Fischer Eliz-palotában, Központi szálloda mellett)

== megnyilik. ==

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

5209

Németh Imre.

Főüzlet: Forray-utca (Lukácsy-ház.)

Ezen rovatban minden het egy-
esetki bejelentésnek ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 582-ot sz.
Kiadóhivatali telefon: 582. sz.
Székhely: 587. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidéki és apró hirdetések posta útvályaon keresztül — a szerkesztő és a szerkesztő — vagy levélhívogatók. Többnyire a hirdető névén mindenkor közzé
szólólag megjelölni, (a jelző levélkezelés) felhívogatóval megjelöl a kiadóhivatal, az esetben, véletlenül megjelöl. Az apróhirdetők díja a szerkesztő névén mindenkor közzé. Minden szöveg 4 fillér, vastag
betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel írtakat a kiadóhivatalban megjelölni kell. Az apró hirdetések célja a közönségnek. A hirdető a kiadóhivatal
hivatali feladata megjelölni. **587. sz. 6. SZÁM VÉTELEK FEL.**

LEVELEZÉS.

„Szobacica barátai“
levelük barátai. 5212

Legfinomabb fogkefék
fel nőttek és gyermekeknek 40 fillé-
rertől 1 koronaig, Földes gyógy-
szertárban. V-4731

Jajiska!
Csalódtam soraiban. A bizonyos
körülményről okvetlenül bővebb
szóbeli felvilágosítást kérek. Érte-
sítsen mikor és hol találkozhatunk.
Csókolja forrón X. 5212

Egy kísérlet
legendő hozzá, hogy a „Mimosa“-
tej-crém csodás arcfinomító hatá-
sáról meggyőződjön. Egy tégely ára
1 korona. Egy drb. szappan 70
fillér. Hanzu Nestor, Vöröskereszt
Drogeria. 3621

„Divinia“
levél ment.

Női fésűk,
hajtuk, legújabb, legdivatosabb
mintákban Vojtek és Weisznál.
II-8329

„Kleopatra“
levele van a kívánt helyen. 5187

Legfinomabb
Grassei illatszerek deka 50 fillér
Földes gyógyszerár, Arad. V-4731

„Esti találka“
levél ment, kérem elvitetni. 5203

Angol és francia
illatszerek, pouderek, szappanok,
fésűk, hajtuk és hajkefék dus vá-
lasztékban. Hanzu Nestor, Vörös-
kereszt Drogeria. 3621

ÜZLETEK.

12 év óta fennálló
jóforgalmu vegyeskereskedés 3
szobás lakással és mellékhelyisé-
gekkel más vállalat miatt novem-
ber 1-ére átadandó. Bővebb felvilá-
gosítást a tulajdonosnál Iszpravnik
Livius Kürtös, (Arad m.) 5144

Kiadó
sarok üzlethelyiség, szép világos,
ugyanott 2 butorozott utcai szoba,
Luther Márton-utca 1. sz. a., eset-
leg azonnal is átvehető. 5183

Üzlethelyiség lakással
(60 év óta fűszerkereskedés, amit
most Iszekutz Károly ur bír) A
Szent Pál-utca 3. sz. házban a
sarokból, esetleg 3 szobás lakás
és pincehelyiség együtt 1912.
május 1-ére kiadó. Bővebbet a
háztulajdonosnál, az első emeleten.
5210

ALKALMAZÁST KERES.

Középkoru nő.
kinek 7 éves fia van és aki a fő-
zés, varrás és mindenféle házi
teendőket önállóan vezetheti, gazd-
asszonyi vagy főzőnői állást ke-
res, helyben, vagy vidéken, cse-
kény fizetés mellett. Cim a ki-
adóban. 5174

Egy óvadékképes
nős korcsmáros percentes kimérői
állást keres. Cim Engelhart János
Branyest, (u. p. Facset.) 5190

ALKALMAZÁST NYER.

Ügyes elárúsító
azonnali belépésre Mihályi Gyula
ckrászdájába kerestetik. 5217

Egy ügyes
nős lehetőleg keresztény óvadék-
képes vendéglős kerestetik. Czim a
kiadóban. 5179

Ügyes segéd,
röfös és rövidáru szakmában, ki
a magyar és román nyelvet bírja,
november 15-iki belépésre kereste-
tik. Ajánlatok Eichner Adolfhoz,
Menes-Gyórokra címzendők. Ugyan-
ott 2 tanuló is felvétetik. 5169

Fűszerkereskedő segéd
fiatalabb, ki németül is beszél,
felvétetik Fürber Lajos fűszerke-
reskedőnél, Aradon. 5188

Irodista kisasszony
kezdő fizetéssel azonnali belépésre
kerestetik. Írásbeli ajánlatok a
kiadóhivatalba küldendők. 5201

KIADO LAKÁS.

4 szoba,
elő- és fürdőszobából és minden hoz-
zártartozóból álló lakás Batthyány-
utca 88/a. szám alatt november
1-től kiadó. Bővebbet a házmes-
ternél. 4365

Boros Bent tér 20. számu
Laendler féle bérházban 2 üzlet-
helyiség f. é. november 1-től kiadó.
Bővebb értesítést Laendler irodája
nyujt. 5074

2-3 szobás modern lakások,
pince helyiségek, november hó
1-re kiadók. Bővebbet Steiner
József műépítész iroájában. 7170

Aronnal kiadó
egy elegáns utcai szoba és elő-
szoba, Erzsébet-közut 1. a. 5215

Fényes parket
nyerhető Vojtek és Weisz hírneves
parket-viasz használatával. II-8329

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Aradi Cipészek
Termelő Szövetkezete fióküzlete:
Csermón, Weinberger Menyhért. 3451

Uj női kalap divatterem.
Uri hölgyközönség szives figyel-
mét felhívom Arad, Forray-utca
gr. Hunyady-palotában megnyitott
és modernül berendezett női kalap
divatteremre, ahol legelegánsabb
ősz és téli bécsi és párizsi modell
kalapok dus választékban legol-
csóbb árakban kaphatók. Kitűnő
tisztelettel Havas Gizella 4931

Eredeti, legfinomabb zamatú
orosz teát 20, 50 fillér, 1 és 2 kor.
ajánl Földes gyógytár. V-4731

30-40 métermásra
makulatura olcsón eladó, Ingusz I.
és Fia könyv- és papirkereskedé-
sében, Anrássy-tér 16. 555

Szagos lesz az utca
amerre jár, ha mosdó szappanját
Vojtek és Weisznál vásárolja; 6
darab 1 korona. II-8320

Női és leányka felöltők
versenyen kívüli árakban kaphatók
Hoffmann Sándornál színházépület,
Arad. — Fiatal segédek felvétet-
nek. 1941

Bortermelők
a törvény által előírt bornyilván-
tartási könyveket Pichler Sándor
könyv- és papirkereskedésében
Arad, Szabadság-tér 1. sz., telefon
308. sz. szerezhetik be. 2551

Likőr aromák
mindenféle legfinomabb kávéházi
likőrök előállítására Vojtek és
Weisznál. II-8529

Poloskák
és azok petéinek biztos kiirtására
Radical poloskairtó folyadékot hasz-
náljon. Egy üveg 60 fill. Hanzu
Nestor Vöröskereszt Drogeria. 3621

Tűzifa
fűrészelés ölenként 2 kor. 40 fillé-
r, valamint aprított tűzifa kap-
ható. Dengl fatelep, Kossuth-utca
végén. 5204

Egy szép ebédlő kredenc
és több butor helyszüke miatt azon-
nal eladó. Bővebbet Szent István-
utca 1. szám alatt, a házmes-
ternél. 5214

Aihalmi vételek.
Imakönyvek, rózsafüzér, szent és
világi képek kerettel, vagy lapban.
Levélpapír legolcsóbban. 112000
kötet kölcsönkönyvtár havonként
K 140, vidékre K 2 - feljebb,
kötetenként 10 fillér. Krausz
Paulin, színház-épület. 4181

OKTATÁS.

November 1-én
uj gépirási, gyorsírási és könyvvi-
teli tanfolyam veszi kezdetét. Tart
3 hónapig. Beiratkozhatni az egyes
szakaszokra is lehet. Díjtalan biz-
tos állásközvetítés. Jelentkezni
lehet Ziffer Sándornál, József fő-
herceg-ut 7. 4904

Ha nem tud aludni
ne Bromot, de Vojtek és Weisz
hírneves rovarporát vegye. II-8326

INGATLAN.

Eladó magánház.
Dessewffy-utca 7. sz. a. uj ház
fürdőszobával, előnyös feltételek
mellett, eladó. 5011

Révay-utca 12. számu
Batthyányi-utcába átnyuló ház és
nagy telek, szabad kézből, előnyös
feltételek mellett eladó, egészben,
vagy kettéválasztva. Értekezhetni
lehet a téli színházi pánztárban, a
hivatalos órák alatt.

KÜLÖNFÉLE.

Ügyes kárptos
ajánlkozik e szakmába bármily
kárptos munkák pontos és kitűnő
elvégzésére, ugy saját műhelyé-
ben, mint házakhoz is, legolcsóbb
árak mellett. Vidékre árfelemlés
nélkül. Stáhl M., Csernevitcs Péter-
utca 8. sz. 2287

Férges baromfiak
megtisztulnak Vojtek és Weisz
baromfi főreg porától. II-8506

Elegáns
bérrautók
turára, napra, órára Deák Ferenc-
utca 8. sz. Telefon 816. 2728

Épület és díszműbádogos
munkákat legjutányosabban készít
ugy helyben, mint vidéken Diamant
lenő Weitzer- és Kazincz-utca sarkán
(Polgári iskolával szemben.) 3681

Férges baromfi élek
teljesen megtisztulnak Vojtek és
Weisz baromfi-féregpusztító szer-
vétől. Siker garantírozva. II-4889

Korékpáros
Gyorsfutár
Vállalat ::
Telefon 848.
Iroda: Atsél Péter-utca 1. szám.
(Zrínyi-utcai oldalon.) 3612

Permetezőjavítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

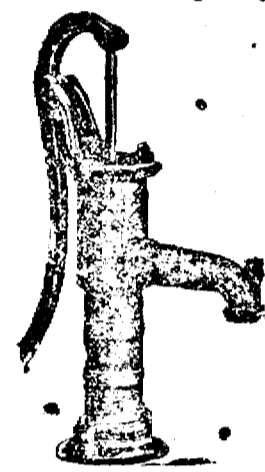
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi-csővek legolcsóbb gyári árakon. A szivattyu-hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlőmagvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik, és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

golyó szelepekkel. 1701

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jóműködéséért 3 évi jótállás (ingyenjavítás) hozzá való országos egységes csavarok

és a legjobb minőségű, belül gummirozott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

hozzávaló

csővekkel a legolcsóbb gyári árakon.

HÖNIG OTTÓ

m. kir. szabadalmazott tüzi fecskendő- és szivattyukészítő.

Arad, Rákóczi-u. 27. sz

Háztartási és
pipere cikkek legolcsóbban

Vojtek és Weisz

drogueriájában

Aradon.

1497

Alkalmi vételek

és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

írás és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereitelésnek

TELEFON 488.

TELEFON 488.

ALAPITTATOTT 1889.

Várhoz László

uri és női cipész Arad, Weitzer János-utca 3. sz. (Minorita-palota.)

Elvállalja minden e szakba vágó legújabb divatszerinti

férfi-, női- és gyermek-cipők

készítését fájós lábakra is, pontos kivitelben jutányos árért. Készít továbbá bármely fegyvernemhez tartozó önkéntes urak részére előírással cipőket a legjobb minőségű bőrökből. Ortopéd-cipők és vidéki megrendelések 24 óra alatt készülnek. A lugosi honvédezed tisztikarának szállítója. B. pártfogást kér

8951

VÁRHOZ LÁSZLÓ.

Női felöltők

Oriási választék legújabb őszi és téli újdonságokban.

Legújabb angol felöltők,
divatkabátok,
plüsch kabátok,
női bundák,
costümök,
leány- és gyermek felöltők,

gyermek ruhák,
kész aljak,
juponok,
divat bluzok,
gyászruhák, gyászbluzok,
Jutányos szabott árak.

4147

Radó Gyula

új divatáruháza Arad, Andrassy-tér. (Weitzer-u. sarok.) Telefon 238.